

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

NO. 34

"Keleivio" Telefonas AN 8-3071

SOUTH BOSTON, MASS., RUGPIŪCIO (AUGUST) 22, 1962

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiro Numerio Kai na 12 Centų

57-TIEJI METAI

KELEIVIS
Prenumerata:
Amerikoje ir užsieniuose
metams \$5.00
Pusei metų 2.50
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905
Address:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

Vakariniame Berlyne Didelis Gyventojų Pasipiktinimas

Chruščiovas Vėl Reikalauja Vakarų Valstybes Traukti Iš Vakarinio Berlyno; Prie Sienos Per Miestą Komunistai Saudo Pabėgėlius; Komunistų Žiaurumas Sukėlė į Kojas Berlyniečius Protestuoti; Incidentai Dažnėja.

Vakariniame Berlyne didelis gyventojų pasipiktinimas. Jį iššaukė komunistų žiaurumas. Vienas jaunas 18 metų vokiečių, Peter Fechter, bandė pabėgti iš rytinio Berlyno per sieną į vakarinę miesto dalį. Komunistų policininkai pradėjo jį šaudyti, ir jis pargriuvo prie sienos, bet komunistų policija išsilaikė valandą leido jam be jokios pagalbos gulėti prie sienos ir tik po valandos laiko nuvežė jį į ligoninę, kur jis greit mirė nuo kraujo netekimo.

Dėl šio įvykio vakariniame Berlyne kilo didelis žmonių pasipiktinimas, ir jau trečia diena vyksta prie miesto sienos demonstracijos prieš komunistus. Demonstrantai apmėtė akmenimis rusų kariuomenės autobusą, kuris gabeno rusų kareivius prie rusų karių paminklo vakarinėje miesto dalyje. Kai autobusas su kareiviais grįžo, vokiečiai jį ir vėl apmėtė akmenimis. Įvykiai minia bandė net ir amerikiečių karius apmėtyti akmenimis už "nuolaidumą rusams."

Atrodo, kad komunistai tyčia provokuoja incidentus pasienyje, kad Chruščiovas gautų "pateisinimą" pasirašyti taikos sutartį su rusų pastatytais rytinės Vokietijos valdytojais. Pereitą seštdienį Maskvoje kosmonautų pagerbimo iškilmėse Chruščiovas ir vėl sakė, kad Vakarų valstybių kariai turi išnykti iš Berlyno miesto, ir jis kartojė savo seną grasinimą pasirašyti sutartį su rytine Vokietija ir atiduoti kelių kontrolę į miestą rytinės Vokietijos komunistams.

Prie Berlyno sienos incidentai dažnėja. Jau iš kelių kartų tarp vakarinio ir rytinio Berlyno miesto dalių poliečių įvyko pasikeitimas ašarinėmis dujomis, o kartais ir šūviais. Santykiai įsitempia. Valstybės sekretoriaus Dean Rusk pasitarimai su sovietų ambasadorium Washingtono padėties nesušvelnino. Kai vakarinio Berlyno amerikiečių kariuomenės vadas kvietė rusų karo pajėgų viršininką pasimatyti ir pasitarti dėl padėties mieste sušvelninimo, rusas visai nepasirodė...

RUSAI ISVARĖ JAV ŽURNALISTĄ

Maskvos vyriausybė įsakė Amerikos žurnalistui Bassow'ui, Newsweek korespondentui, tuoj pat apleisti Sovietų Sąjungą už "šmeižiančius" pranešimus apie sovietų gyvenimą.

Kuba Kolektyvins Farmerių Žemes

Kubos revoliucinė valdžia nutarė ūkininkus suvartyti į kolektyvinius ūkius. Buvusieji fermerių kooperatyvai bus paversti valstybiniais dvarais. Fidel Castro sako, kad jeigu Kubos revoliucija būtų išdalijusi dvarų žemes valstiečiams, tai tas būtų buvęs revoliucijos galas. Tiesa, žemės reformos įstatymas buvo išleistas ir valstiečiams buvo dalijamos žemės, bet tuoj po žemių išdalijimo valstiečiai buvo raginami ir verčiami dėtis į žemės ūkio kooperatyvus, o dabar tie kooperatyvai bus paversti valstybiniais dvarais. Yra Kuboje ir savarankiškų ūkininkų, bet apie jų likimą valdžia neduoda informacijos.

Amerika Duos Pagalbą Alžirijai

Amerikos vyriausybė jau ruošia planus duoti Alžirijai skubią pagalbą, nes tas kraštas dėl vidaus netvarkos atsidūrė bado akivaizdoje. Pagal alžyriečių susitarimą su prancūzais, Prancūzija turėtų duoti Alžirijai ūkišką pagalbą, bet kol tame krašte nėra pastovios vyriausybės, net derybos dėl prancūzų pagalbos negali nė prasidėti.

Be to, pusė milijono prancūzų iš Alžerijos pabėgo į Prancūziją ir ten sudarė nemažą sunkumų miestams ir vyriausybei. Didžiulė dauguma prancūzų iš Alžerijos atbėgo be jokio turto ir gyvena iš pašalpų. Tikrai maža dalis spėjo susirasti sau darbo.

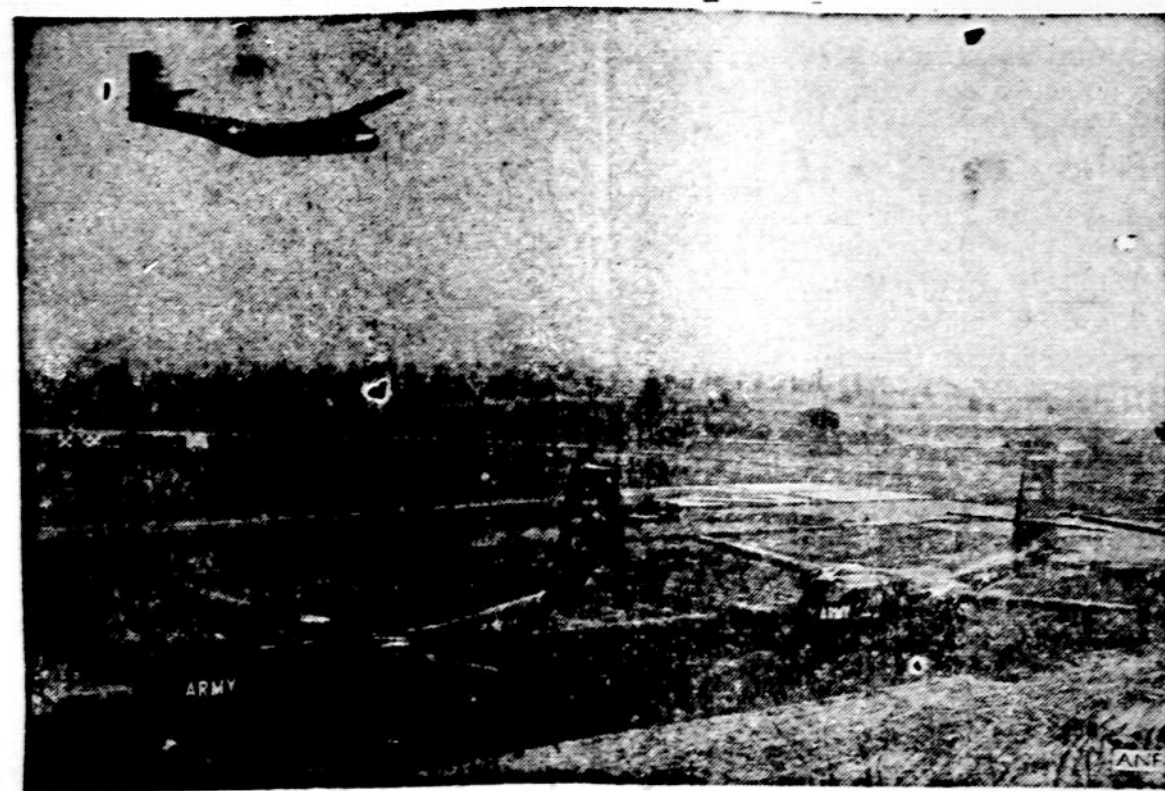
GINCAI ANGLIJOJE

Anglijoje dabar eina gyvini gincai dėl dėjimosi ar nesidėjimo prie būsimos Europos munitų unijos. Nuomonių skirtumai labai dideli.

GINK LAISVĖ. ATEITĮ

Su JAV taupymo bonusais.

Aštuoniolika "Caribou" lėktuvų, pakilę iš Fort Benning, Ga., ir nuskrudę 11,000 mylių nutupę Tailande, tolimoj Azijoje. Viename lėktuve gali skristi 32 kariai su visais savo ginklais, kurių tarpe yra du džipai ir viena priekaba.

N. Gvinėjos Ginčas Taikiai Išspręstas

Pereitą savaitę Olandija ir Indonezija pasirašė sutartį dėl Naujosios Gvinėjos salos ginčo taikaus išsprendimo. Olandija sutinka N. Gvinėjos salos savąją dalį perduoti Jungtinių Tautų Organizacijai, o Jungtinės Tautos teritoriją perduos Indonezijai "administruoti" iki 1969 metų. Tada bus gyventojų atsisakymas, ar jie nori nepriklausomybės.

Derybų metu Indonezija ir N. Gvinėjos salą siuntė savo karius ir ten visą laiką iki pasirašymo sutarties ėjo kautynės. "Taikus" sprendimas tik iš vardo buvo taikus. Olandija sutartį pasirašė todėl, kad Amerika ir Anglija jos nepalaikė.

Kinų Komunistai Už Gimdymų Kontrolę

Kinų komunistai, kaip ir Rusijos valdovai, visą laiką skelbė, kad gimdymų kontrolė yra "imperialistų prasiimanymas." Jie laikė, kad komunizmas pajėgs išmaitinti visus, kurie tik ateina į šį pasaulį.

Bet dabar dideli maisto ir kitokių reikmenų trūkumai privertė Kinijos valdovus skatinti žmones mažiau vaikų gimdyti, kad tuo būdu maisto trūkumas nebūtų didinamas.

"Dievas davė dantis—duos ir duonos," sakydavo seniau žmonės. Taip sako ir katalikų bažnyčia. Bet bloga yra, kada dantis yra, o nėra ko valgyti. Tada tenka galvoti apie dantų skaičiaus mažinimą.

Alžerijos "politinis biuras," kuriame Ben Bella turi 6 prieš 1 daugumą, išstatė 196 kandidatų 196 vietoms būsimame krašto parlamente. Vienas "politbiuro" narys M. Boudiaf sako, kad jis kandidatų parinkime nedaulyvavo ir su tuo sąrašu neturi nieko bendra.

Vengrų Komunistai Valo Staliniečius

Iš Vengrijos praneša, kad ten Janos Kadar išvalė iš komunistų partijos 25 žymius komunistų vadus staliniečius, kurie prieš 1956 metus pasižymėjo savo buideliskumu. Išvartųjų tarpe yra Rakosi, Ernoe Gero ir kiti staliniečiai, kurių žiaurus valdymas ir iššaukė 1956 veigrų sukilimą prieš rusų ir vietinių budelių šeiminkavimą.

Janos Kadar yra rusų pastatytas prie valdžios ir jis tik dabar, kada Stalinas jau ir Rusijoje seniai apsiaudytas, drįso žymiusius staliniečius išmesti iš partijos. Tas pats Janos Kadar, kai į Vengriją buvo gražintas iš Rumunijos Imre Nagy, 1956 metais stovėjęs Vengrijos valdžios priešakyje ir pritaręs tautos sukilimui prieš rusus okupantus tą komunistą, už neistikimybę Maskvai nužudė.

Kongo Respublikoje Karas Jau Vyksta

Jungtinių Tautų Organizacija skelbia, kad šiaurinėje Katangoje jau vyksta karas tarp Kongo respublikos ir Katangos karščių dalinių. Pasirodo, kad į šiaurinę Katangą, po Jungtinių Tautų apsauga, Kongo centralinė vyriausybė pasiuntė apie 7,000 kareivių. Su tais kareiviais Katangos kariai dabar ir mušasi ir, kadangi centralinės vyriausybės kariai nesiseka mušti, tai JT organizacija grąšina panaudoti prieš Katangą savo tarptautinę kariuomenę.

Katangos vyriausybė sako, kad centralinės valdžios kariai pradėjo kautynes.

Amerikoj 45,000 Fondacijų

Amerikoje yra 45,000 įvairiausių fondacijų, kurios nemoka mokesčių. Kongreso tyrinėtos 524 fondacijos turi apie 10 milijonų dolerių.

Rusų Kosmonautai Maskvoje Pagerbti

Du rusų kosmonautai rugpičio 15 d. nusileido iš erdvės į žemę ir rugpičio 18 d. buvo iškilmingai pagerbti Maskvoje. Ta proga rusų karo vadai neįskentė nepasigyrę, kad kosmonautų skridimas žymiai sustiprino rusų karšką pajėgumą.

Kosmonautas Nikolajev apskrido aplink žemę 64 kartus ir išbuvo erdvėje 4 dienas be 95 minučių, jis nuskrudė apie 1,600,000 mylių, arba šešius kartus toliau kaip kelias į mėnulį. Kitas kosmonautas Popovic išbuvo erdvėje 3 dienas be 61 minutes.

Rusai mažai žinių teduoda apie savo erdvės lakūnų patyrimą, tik praneša, kad abu kosmonautai grįžo į žemę sveiki.

KANADIEČIAI MINEJO DIEPE ISIVERŽIMĄ

Prieš 20 metų, rugpičio 19 d., virš 5,000 kanadiečių karių anksti rytą įsiveržė į vokiečių okupuotą Prancūzijos uostą Diepę. Po dienos kautynių tik 2,210 karių grįžo iš to žygio, daugelis jų sužeistų. 807 žuvo kautynėse ir 1,900 pateko į nelaisvę, jų tarpe daug sužeistų.

Kanadiečiai tą dieną minėjo Diepę mieste Prancūzijoje, kur 400 įsiveržimo dalyvių dalyvavo įvairiose iškilmėse.

SOBLEN LIKIMAS DAR NEIŠSPRĘSTAS

Šią savaitę Anglijos teismas vėl svarstys dr. Soblen Sobolevičiaus išvartymo reikalą. Sovietų šnipas advokatai nori, kad šnipas galėtų arba pasilikti Anglijoje, arba galėtų pasirinkti, kur jis nori išvykti. Anglai buvo nutarę jį išvartyti į Ameriką, kur jis yra nuteistas kalėti iki gyvos galvos už šnipinėjimą karo metu rusų naudai.

Prezidentas Kennedy Lankėsi Vakariniuose Valstijose

Praleido Savaitgalį Kalifornijoje, Dalyvavo Atidaryme San Luis Vandens Rezervuaro; Kelionė Buvo Nepolitinė, Bet Spauda Svarstė Jos Politinę Reikšmę Šio Rudens Rinkimuose; Prezidentas Nori Geresnio Kongreso.

Bomba Išsprogo, Bet Gen. Franco Nebuvo

Rugpičio 19 d. anksti rytą prie generolo Franko, Ispanijos diktatoriaus namo San Sebastian mieste išsprogo bomba, bet diktatorių tuo metu namuose nebuvo.

Ispanijos diktatūra nutarė kiek sušvelninti spaudos cenzūrą ir pirmas to sušvelnėjimo ženklas gali būti tas, kad viename Madrido laikraštyje patalpintas laiškas, kuriame klausama, kaip gali darbininko šeima iš trijų žmonių išimaitinti iš 76 centų per dieną?

Seniau panašių laiškų spaudoje nebūdavo. Bet atleidimas cenzūros pavadžių neišsprendžia klausimo, kokiu būdu baisiai išnaudojami darbininkai gali išimaitinti?

INDIJOS KOMUNISTAI

Indijos komunistų partijos nacionalinė taryba priėmė rezoliuciją, kurioje pasisako už rėmimą Nehru vyriausybės politikos. Komunistai pritaria Nehru siūlomoms deryboms su kinų komunistais dėl Indijos-Kinijos sienų nutiesimo ir kartu pritaria karškam pasirušimui Indijos sienoms ginti nuo kinų komunistų pasikėsinių.

Krašto gynimas nuo kinų komunistų pasikėsinių Indijos komunistams yra didelis galvosūkis.

CHEMINIS KARAS?

Amerikos kariuomenė turi instrumentų, kurie įspėja karius apie priešpaleistus cheminius nuodus, vadinamus "nerve agents." Šalia atominių ginklų tobulinami cheminiai ir biologiniai ginklai, kurie gali būti baisiai ir už atomus.

Prezidentas J. F. Kennedy pereitą savaitgalį lankėsi Kalifornijos valstijoje, kur bendrai su tos valstijos gubernatorium Brown ir kitais politikais dalyvavo didelio virš 500 milijonų dolerių vandens rezervuaro kasimo pradžioje. Kalifornijos valstija vykdo platų vandens reguliavimo ir laukų drėkinimo planą, kuris buvo priimtas dabartiniam gubernatoriui Brown vadovaujant ir kuriam įvykdyti valstija bendrai su federaline vyriausybe išleis arti dviejų milijonų dolerių.

Ta proga prezidentas kalbėjo apie vandens reikšmę žemės ūkiui ir pabrėžė, kad labai svarbu yra darnus bendradarbiavimas tarp valstijų ir federalinės valdžios, vykdančių tokios didžiulius užsimojimus.

Spauda iš tos nepolitinės kelionės dar politines išvadas, kad prezidentas jau pradeda rinkimų kampaniją už "geresnį kongresą," kuris nestos skersai kelio prezidento programą vykdančiai.

Naujai pradėtas kasti San Luis vandens rezervuaras, pagal gub. Brown sakymą, duos ūkininkams vieną milijoną akrų naujos žemės intensyviai apdirbimui, o prezidentas ta proga priminė kraštui ir ypač kongresui, kad visa eilė vyriausybės pasiūlymų dėl naujų nacionalinių parkų ir dirvų apsaugos dar tebėra nepriimti.

Prezidentas spalio mėnesį žada lankyti visą eilę vakarinių valstijų su aiškiai politiniu tikslu sutelkti daugiau balsų už demokratinius atstovus į kongresą ir perrenkamus demokratų senatorius.

HUMPHREY LIUDIJO, MAŽAI TEPASAKĖ

Pereitą savaitę senato vienoje pakomisijoje liudijo pramonininkas G. Humphrey, buvęs izdo sekretorius Eisenhowerio laikais. Jis pripažino, kad jo kompanijos pasirašyta su vyriausybe sutartis dėl nikelio gaminimo davė kompanijai gerą pelną, bet sako, kad ir vyriausybė turėjo daug naudos. Jo apklausinėjimas atidėtas dėl papildomų aiškinimų ir dėl to, kad liudininkas neį visus klausimus atsakė.

Konge Vėl Ramu?

Iš Kongo armijos šaltinių praneša, kad kautynės Katangoje aprimo, bet dėl kokios priežasties nežinoma.

N. Gvinėjos taika

Pereitą savaitę Olandija ir Indonezija pasirašė sutartį dėl Naujosios Gvinėjos salos, jos olandų valdomos dalies likimo išsprendimo. Susitarta, kad Olandija perleis N. Gvinėją Jungtinių Tautų organizacijai, o ta organizacija naują Metų perleis N. Gvinėją Indonezijai „administruoti“, o po šešių metų Indonezija leis N. Gvinėjos gyventojams balsuoti, ar jie nori likti Indonezijos dalimi, ar gal nori nepriklausomybės.

Jau keli mėnesiai Indonezija siuntė į N. Gvinėją savo kariuomenę, kurie ten kariavo su olandais ir su vietiniais papuasais. Indonezija neslėpė, kad ji vienu ar kitu būdu, Naująją Gvinėją dar šiais metais pasisavins. Tuo tikslu ten ir kariuomenė buvo siunčiama. Dar ir deryboms einant, ir net jau susitarus, Indonezija vis dar siuntė savo kariuomenę į N. Gvinėją ir tą darė visai nesisarmatydama nei Jungtinių Tautų, nei darybų tarpininko—Amerikos.

Naujoji Gvinėja yra klasiškas pavyzdys, kaip galima laimėti ginčijamą teritoriją karo grėsiniu ir ginklų panaudojimu. Tai nėra naujas būdas teritoriją laimėti. Tą būdą Hitleris išbandė prieš Čekoslovakiją, prieš Lietuvą (Klaipėdos kraštas) ir prieš Austriją. Tuo pačiu būdu Maskva pasigriebė Lietuvą, Latviją ir Estiją. Tą būdą pakartojo Sukarno prieš Olandiją dėl N. Gvinėjos salos dalies, bet pakartojo su Amerikos tarpininkavimu. Lietsarginio Chamberlain vaidmenį šį kartą suvaidino Amerikos diplomata, sutartis tarp Olandijos ir Indonezijos buvo pasirašyta Washington, Amerikos vyriausybės skatinant, Amerikos diplomatai Bunker'ui tarpininkaujant ir patiekiant „planą“ visą ginčą baigti taip, kaip agresorius norėjo. Mes esame girdėję daug kartų, kad Amerika nepripažįsta teritorinių laimėjimų, kurie yra ginklų pavartojimu įgyti. Taip girdėjome, bet matome ką kita. Vardan „taikos gelbėjimo“ Amerikos diplomacija nusirito iki lietsarginio Chamberlain lygio.

Zinoma, didžiosiose varžytynėse N. Gvinėjos klausimas yra kelintaeilis. Jis neturi didelės svarbos nė Olandijai. Bet principas nuėjo šunim sėko pauti. O N. Gvinėjos gyventojai papuasai, jeigu ir norėtų nepriklausomybės, Indonezijos „globoje“ bus taip pat bebalčiai, kaip ir Sovietų imperizmo pavergtos tautos, o jeigu jie kada nors supras, kaip jų laisvės reikalas buvo išduotas, jie galės sakyti, kad didžiosios demokratinės valstybės juos palaikė Gvinėjos kiaušikėmis ir darė eksperimentą jų kailiu pavilioti Indonezijos diktatorius į Vakarų pusę, arba bent neutralizuoti tą valstybę.

Šiuo tarpu Sukarno laimėjimas yra ir Maskvos laimėjimas, nes Maskva davė Indonezijai ginklus ir kurstė Sukarno atimti N. Gvinėją iš Olandijos. Todėl kam Sukarno bus dėkingesnis—Washingtonui ar Maskvai,—šiuo tarpu sunku būtų pranašauti.

O kodėl Olandija pasirašė tokią sutartį? Pasirašė savo sąjungininkų—Amerikos ir Anglijos spaudžiamas. Jei būtų priešė prie didesnio karo, Olandai be sąjungininkų tegu ir neutralaus prielankumo, nebūtų galėjęsi kariauti. Nasseris, be abejonės, būtų uždaręs Sueco kanalą, o jeigu ir Panamos kanalas uždarytas, tai pasiekti N. Gvinėją visai nelengva. Olandijos vyriausybė savo sąjungininkų neprielankumo ir pateisina kapituliaciją prieš Sukarno grasinimus. Olandams N. Gvinėjos reikalas buvo tik garbės dalykas, jie buvo pasimoję N. Gvinėjos gyventojus nuvesti iki nepriklausomybės slenkčio ir palikti juos tvarkytis, kaip jie nori. Tą pasimojimą Indonezija, su pagalba Sovietų Sąjungos ir, deja, Amerikos, sutrukdė. Taika išgelbėta, bet didžiūotis nėra kuo. Agresoriams pataikauti nėra nei garbė, nei pelnas.

Baltojo Kalno tunelis

Rugpjūčio 14 d. prancūzai ir italai darbininkai ir inžinieriai susitiko po aukščiausiu Europos kalnu ir bendrai šventė savo pergalę. Jie nugalėjo visas kliūtis ir iškasė po Europos aukščiausiu kalnu platų tunelį, kuriuo galės važiuoti automobiliai iš Prancūzijos ir Šveicarijos į Italiją ir iš Italijos į Prancūziją ir Šveicariją, ir, žinoma, iš ten toliau. Europos aukščiausias kalnas yra Mont Blanc, arba Baltasis Kalnas. Jis yra Alpėse ir tupi ant Prancūzijos ir Italijos pačios sienos. Ties ta, kalno didžioji dalis yra Prancūzijoje, bet kasdmi po tuo kalnu tunelį italai ir prancūzai susitarė, kad kiekviena šalis iškas po pusę tunelio.

Tunelis buvo pradėtas kasti iš Italijos pusės 1958 m. gegužės 14 d., o iš Prancūzijos pusės—1959 m. sausio 8 d. Darbas tęsiasi iki dabar. Tunelio ilgumas yra

7 su ketvirčiu mylių. Kai tunelio kasėjai susitiko po aukščiausiu kalnu, jie buvo 7,400 pėdų gilumoje po kalno pietine viršūne. Iškasas tunelis yra skirtas automobilių keliui. Toks kelias bus per tunelį nutiestas ir jau 1964 metų pradžioje automobiliai galės keliauti naujuoju keliu. Laukiama, kad kasmet 300,000 automobilių tuo požeminiu keliu važiuos iš Prancūzijos į Italiją ir iš Italijos į Prancūziją. Naujas kelias sutrumpins kelionę iš Paryžiaus į Romą 125 mylias, o kelias iš Zenevos (Šveicarijoje) į Turiną (Italijoje) sutrumpės žiemos laikė dar daugiau. Dabar atstumas žiemos metu yra 495 mylios, o per naująjį tunelį kelio beliks tik 170 mylių.

Susitikus po aukščiausiu kalnu darbininkai ir inžinieriai, o taip pat ir visokie viršininiai, kai smagiai atžymėjo tą įvykį šampanu ir vynu, bet pirm

negu buvo vaišintasi kalno kurmiai prisiminė, kad 17 žmonių žuvo kalną kasant. Italijos pusėje žuvo 7 darbininkai, o Prancūzijos pusėje žuvo 5 darbininkai. Be to, 2 prancūzai geologai žuvo tyrinėjami kalną prieš tunelio kasimą, o 3 italai darbininkai žuvo sniego užgriūti prie kalno. Tiek žuvusiųjų. Be jų, italų ir prancūzų pusėse buvo daug sužeistų darbininkų. Kalno gilumoje reikėjo sprogdinti uolas ir kiekvienas toks sprogdinimas yra pavojingas. Todėl nemažai darbininkų buvo sužeista uolas sprogdinant ir susprogdusios uolas išdangant iš tunelio laukan.

Naujausias tunelis nėra pats ilgiausias pasaulyje, bet jo kasimas pareikalavo daug pastangų. Sprogdinant kalno galmėje uolas, akmenys pasiluosuoja ir juos reikia išvilkti iš iškasto urvo, bet sprogdimas kartu sugadina ar iškraipo uolas ir nepalikuotose vietose. Kad sprogdimo supurtintos uolos vėliau neimtų griūti, reikėjo iškasto urvo sienas sustiprinti. Tai buvo daroma kalandant į sienas 10 pėdų plieninius kuolus.

Iškasus kiek giliau po kalnu reikėjo paripinti darbininkams gryno oro. Tuo tikslu buvo įvesta ventiliacija, kuri ora valė, o kai po kalnu temperatūra pašoko iki šimto laipsnių (F), reikėjo įvesti ir vėsinimą.

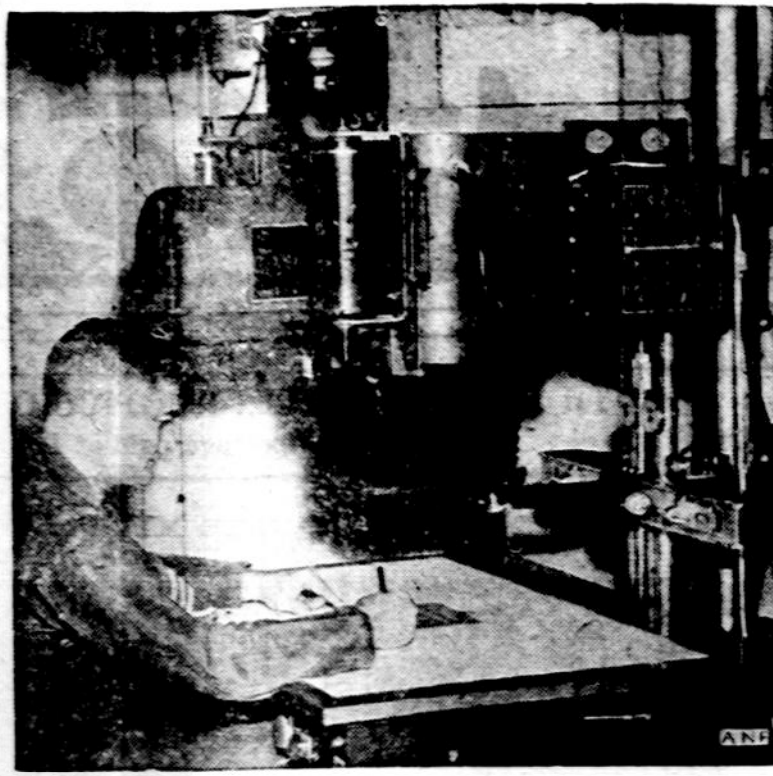
Naujasis Europos tunelis jungia prie jo angų esamus du miestus—prancūzų pusėje Chamonijs, žinomą Alpių kurortą, ir Courmayeur, italų pusėje. Abu tie miestai turi prancūziškus pavadinimus ir tai nestebina, nes ir viename tunelio gale ir kitame gyvena prancūzai. Italijos provincija Val d'Aoste kadaise buvo dalis Savoju, bet kai Savojai buvo prijungti prie Prancūzijos, Val d'Aoste buvo palikta Italijai dėl susisiekimo sunkumų. Iš Prancūzijos Val d'Aoste nėra pasiekama, ar bent nebuvo pasiekama iki dabar naujai iškasto tunelio. Seniau iš Prancūzijos ji buvo pasiekama tik per Alpininkais keliais per Italijos žemę. Dėl to ta prancūzų apgyventą teritoriją buvo palikta Italijai, kada Savoju srities gyventojai visuotiniu balsavimu nutarė dėtis prie Prancūzijos.

Po antrojo pasaulinio karo Italija sutiko duoti prancūzų apgyventai Val d'Aoste provincijai platoką kultūrinę autonomiją.

Tunelis po Monblanu kol kas yra tik išraustas. Jame dar reikia nutiesti kelią, sustiprinti sienas ir lubas, įvesti ventiliaciją ir tik tada tunelis virs keliu, jungiančiu eilę miestų ir valstybių. Tunelio darbai atsisėis iš viso apie 40 milijonų dolierių. Išleisti pinigai bus surinkti iš keliauninkų, kurie naujuoju keliu norės pasinaudoti savo kelionėse.

Apie Baltojo Kalno tunelį Europoje kalbama jau daug metų, bet nuo kalbu iki užsimojimo įvykdymo dažnai praėina ilgas laikas. Juk ir apie tunelį po jūra, kurs kada nors sujungs Angliją su Europa, kalbama jau viršimto metų, bet tas tunelis vis dar nekasamas. Tokių planų aptariamų ir vis dar neįvykdomų sumanymų yra daug. Amerikoje jau seniai kalbama apie naują kanalą, kurs turėtų jungti Atlanto ir Pacifiko vandenynus, bet apie jį rimčiau pra-

RADARO ŽENKLAI VIRSTA ŽEMELAPIU

Radar aparatas padeda nupiešti fotografuotos srities žemėlapi. Visokių prašmatnių instrumentų ir taip pat ginklų jau spėjo išgalvoti mokslininkai karo reikalui, jei toks kada nors iškiltų, o jei ne, tai daugelis išradimų pasitarnaus taikos meto reikalams.

Juozas Stilsonas

1891–1962

A. JENKINS

(Tęsinys)

Lietuvių Darbininkų Draugijos įsikūrimas ir naujo sąjūdžio pasirodymas buvo labai didelis smūgis komunistams ir jie prieš tą naują, jiems skersai kelią stojančią organizaciją telkė visas savo jėgas ir kovai naudojo visokiausias priemones, nesivaržydami naudoti ir pačias žemiausias.

JUOZAS STILSONAS

Komunistų nepailestingų puolimų prieš LDD ir jos laikraštį „Naująją Gadynę“, o taip pat ir prieš atskirus Lietuvių Darbininkų Draugijos veiklesnius asmenis nebūtų turėję didesnės reikšmės, jei LDD būtų aiškiau apsisprendusi ir galutinai nutraukusi visus ryšius su maskvinių žmonių ideologija. Deja, apsisprendimas užtruko. Kai vieni iš veiklesnių žmonių aiškiai suko į grįžimą prie Lietuvių Socialistų Sąjungos, kiti dėsė ir ir vis tikėjosi, kad „suvirijavojimas“ komunistų eilėse praeis, partija reformuos ir kada nors vėl su tos krypties žmonėmis bus galima surasti bendrą kalbą.

1935 metais iš tikrųjų įvyko koks tai posūkis komunistų politikoje. Tai buvo taktiškas posūkis į „bendrą frontą“, kad sutelktų už Sovietų Rusijos gynimą pažangnesniąją visuomenę įvairiuose kraštuose „Bendro fronto“ politika kai kam atrodė didelis pasikeimas komunistų politikoje, nors tikrumo, je jokio esminio pasikeitimo nebuvo. Tais metais kai kurie LDD vadovaujantieji asmenys ir pradėjo neviešas derybas su komunistais dėl „paklydusiųjų“ grįžimo į Stalino aviniją.

Tais metais karta jau apie pusiaunaktį skambina

dėta galvoti tik dabar, kai Panamos kanalas darosi aiškiai nebeužtenkamas.

—ab.

man L. Prūseika ir sako norįs pranešti labai svarbų dalyką. Susitikome įprastoje vietoje pas Schnuer. Iš sykiu Prūseika nenorėjo sakyti, kokį svarbų dalyką jis norėjo pranešti, bet išlenkus reikiama skaičių stiklų, tas svarbusis dalykas buvo pasakotas. Sužinojau, kad Leonas Prūseika jau esąs apsisprendęs grįžti pas komunistus, kitaip, girdi, neįmanoma daryti. Ta proga užsiminė, kad Lietuvių Darbininkų Draugija turės nustoti gyvavusi, o tokie tos Draugijos veikėjai, kaip J. Stilsonas „bus sutvarkyti“. Jis nežinąs kaip, bet taip bus, o Lietuvių Darbininkų Draugija turėsianti nustoti veikusi.

Planas buvo gana paprastas. Amerikos komunistų vadai, iš Maskvos parvežė naująją „liniją“ ir sanvicių. Prūseikai jis pasiūlė važiuoti į Maskvą ir ten „išsiaiškinti“ visus skirtumus, žadėdamas ir nuodėmių atleidimą ir užtikrintą duonutę iki gyvos galvos. Nuo važiavimo į Maskvą Prūseika atsikabėjo, sutikdamas čia vietoje atlikti išpažintį ir priimdamas visas kitas Amerio sąlygas ir pažadus. Iš savo pusės Prūseika ir jo artimieji bendradarbiai ėmėsi pasmaugti Lietuvių Darbininkų Draugiją ir priversti „Naująją Gadynę“ užsidaryti. Prūseika manė, kad tas jam ir jo keliems bendradarbiams lengvai pavyks. Jis buvo LDD pirmininkas ir „N. Gadyinės“ redaktorius. Jo artimas bendradarbis buvo J. Kuodis, „N. Gadyinės“ administratorius ir raidžių rinkėjas. Jam darbas buvo pažadėtas „Laisvėje“.

Kadangi su Prūseika aš neturėjau nė mažiausio noro eiti, tai tą pačią naktį pasikviečiau Juozą Stilsoną ir Steponavičių iš Cliffsidės, N. J., ir sutarėme nieko nelaukiant kviesti iš Chicago drg. S. Strazdą, kad atvyktų laikraščio redaguoti. Už poros dienų S. Strazdas jau ir pribuvo laikraščio redaguoti. Gasiūnas rinko raišdes ir atlikdavo spaudos darbus, kiek spėdavo, o Steponavičius perėmė „Naujos Gadyinės“ administratoriaus pareigas. Pasimojimas laikraštį iš pasalų pasmaugti,

Kas savaitę

P. Nenni

Iš Italijos atėjo žinia, kad ten sunkiai susirgo Pietro Nenni, Italijos socialistų partijos vadas jau virš 70 metų amžiaus. Jam atostogaujant Alpių kalnuose, jį ištiko širdies smūgis.

P. Nenni vadovavo socialistų kairiajam sparnui, kuris pokariniais metais bendradarbiavo su komunistais. Pats P. Nenni buvo gavęs net Stalino „taikos premiją“ už bendradarbiavimą su komunistais, bet po 1956 metų, kai Chruščiovas iškėlė vie-

nuėjo niekais. Stilsonas dirbo visokius darbus prie laikraščio, padėjo redaguoti, padėjo surinkti, atlikinėjo įvairius spaudos darbus ir buvo karščiausias agitatorius už laikraščio ir LDD išlaikymą.

Prūseika tada pasileido po kolonijas su prakalbomis už LDD susidėjimą su komunistais ir kartu dėdamiesi nuskraustu kankiniu, esą jis neteisėtai atleistas iš redaktoriaus ir LDD pirmininko pareigų. Kur tik važiavo L. Prūseika, ten važiavo ir J. Stilsonas, arba aš ir aiškino tikrąją padėtį, kodėl reikia apsaugoti LDD organizaciją nuo sužlugdymo ir laikraštį nuo uždarymo.

Organizacijoj kilo didelis ermdieris. Atmosfera įkaito, nariai subruzdavo ginti savo organizaciją. Tada komunistai ir pas juos nubėgęs L. Prūseika su keliais savo artimaisiais pradėjo dėti visas viltis į Lietuvių Darbininkų Draugijos suvažiavimą, kuriame jie kažin kodėl tikėjosi, kad LDD narių dauguma links į susitaikymą su komunistais. Bet tas jų tikėjimas buvo tik vėju pamvstas.

Stilsonas „sutvarkytas“ 1935 m. gruodžio 21 d. šeštadienis, prieškalėdinis laikas, krautuvų langai išpuosti, žmonės perka eglaites butams papuošti, visur tik skamba kalėdinės giesmės ir „Sveikas Jėzau mažiausias“ ir „Ramioji naktis.“ Ramybė geros valios žmoniems.

Tą šeštadienio vakarą J. Stilsonas lankėsi pas mane, buvo žadėjęs ir K. Steponavičius atvykti, bet kažin kodėl neatvyko. Mudu su Juozu aptarėme mūsų organizacijos svarbiuosius reikalus ir apie 11 val. vakare Juozas išvyko namo. Vakaras buvo ramus, gal per daug ramus, lyg ir nujautėme, kad gali įvykti kas nors nepaprasto.

Parvykęs prie savo namu, Stilsonas pastebėjo ka tai neįprasta. Visuomet dar iš tolo pastebėdavo savo buto languose šviesą, bet šį kartą langai buvo tamsūs. Pamačiau, kad io žmona ir dukteris nebuvo išėjusios į moterų parodą ir dar negrįžusios. O kai įėjo į vidų ir uždegė šviesas, tada pamatė savo žmoną, dukterį ir 2 FBI vyrus, kurie paaiškino reikalą ir nieko nelaukę Juozą Stilsoną išsivedė su savim.

Apie antrą valandą no vidurnakčio Natalija Stilsonienė jau prie mano durų ir dar neįžengusi į vidų pranešė nemalonią žinią. Telefonu apie tai pranešiau ir kai kuriems draugams, kuriuos galėjau pasiekti.

(Bus daugiau)

sumon Stalino kriminalinius nuopelnus, P. Nenni nuo tos dovanos atsisakė ir vis labiau tolo nuo komunistų. Paskutiniu laiku, daugiausiai dėka Nenni įtakos, Italijos socialistų partija sudarė net tylią koaliciją su Italijos krikščionių demokratų partija ir remia tos partijos vadovaujamą vyriausybę krašte.

Nuo Stalino premijos iki koalicijos su krikščionių demokratų partija yra ilgas kelias ir Nenni, be abejonės, tą kelią būtų greičiau nužygiavęs, jei jo vedamoji partija komunistai nebūtų sukė savo pritarėjų lizdą.

Jei P. Nenni turėtų pasitraukti, Italijos socialistai neišvengiamai pergyventų drumsto ir netikrumo laikotarpį.

G. M. Humphrey liudija

Pereitą savaitę senato vienoje komisijoje liudijo George M. Humphrey, buvęs prie Eisenhowerio izdo sekretorius ir žinomas Clevelando Hanna kompanijos buvęs bosas.

Milijonierius kalbėjo su senatoriais, pagal vieną laikraštį taip, kaip išdidus feodalias kalbėtų su savo dvargiskiais. Senatorius jis vadino „boisais“ ir keliems aiškino, kad jie yra „confused.“ Po dienos liudijimo, niekas nepaaiškėjo ir pagaliau pirmininkaujantis senatorius Symington apklaušinėjimą nutraukė, kad komisijos tarnautojai ir vyriausybės sąskaitininkai turėtų daugiau progos Hanna kompanijos pelnus iš vienos sutarties su vyriausybe patikrinti.

G. Humphrey yra tos nuomonės, kad pramonininkai turi pelyntis, kai yra praga Korėjos karas ir tą progą G. Humphrey vedama kompanija neprimiegojo. Pelno buvo, bet didelis ponas manė, kad keli ar keliolika milijonų dolerių, tai tik menkiečiai.

Apie G. M. Humphrey milijonierius „menkniekius“ dar teks vėliau girdėti, kada tas ponas vėl gaus progos liudyti senate.

Rusų kosmonautai

Rusų kosmonautai grįžo žemėn po trijų ir keturių dienų kelionės erdvėje. Jie padarė tokią kelionę, kad jos užtektų kelius kartų nusikristi į mėnulį ir vėl grįžti į mūsų griėną žemę. Vadinasi, įrodė, kad kosminės kelionės yra galimos.

Erdvės tyrinėjime rusai dar pirmąja, bet Amerikos žinovai sako, kad ir Ameriką nėra daug atsilikusi ir kas pirmas pasieks mėnulį, tą dar pamatysime.

Rusų maršalas Malinovskis iš dviejų rusų erdvės kelionės daro išvadą, kad Maskva parodė pasauliui savo karišką galybę! Šiaip jau rusai vis poteriauja apie savo taikingumą, bet maršalas sako tiesiai į akis ir nemato reikalo veidmainiauti. Erdvės tyrinėjimas ir kosmonautų kelionės yra dalis ginklavimosi reikalo. Tą galima buvo spėti ir be maršalo žodžių, bet geria kartais ir iš bolševiko išgirsti tiesos žodį.

J. D.

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RASO,
TAS DUONOS NEPRASO.

KAS GIRDĖTI CHICAGOJE

Vietoje didžiuliu fabrikų
misko, tik keli pastatai
apnykę liko. . .

Dar visai neseniai Chicago buvo garsi ne tik Amerikoje, bet ir visame pasaulyje, savo "stockyardais"—skerdyklomis. Apie jas buvo parašytas ir garsus Upton Sinclair'io romanas "The Jungle," kuris anais laikais sukrėtė net JAV kongresą. Ir tyrinėjimų išvadoje stockyardai virto kitokėse, švaresnė darbo ir higienos atžvilgiu vieta. Juose ankstyvesnės mūsų ateivijos tautiečiai dauguma dirbo ir neišsivaizduojamai sukiose tuolaikines darbo sąlygose sau ir savo šeimai pelnė pragyvenimą. Nedidelis šių darbininkų skaičius dar šandien gyvena pensininko gyvenimu ir porina savo karčius prisiminimus iš anų sunkių skerdyklų darbo laikų. Visur ir visokiais atžvilgiais buvo išgarsėję anuometiniai Chicago stockyards, kuriuose dominavo—Wilson & Co., Armour, Swift ir kitos mažesnės kompanijos. Dabar buvusį Wilson & Co. pastatų vietoje bėra tik tuščias išlygintas laukas, nuo liepos 15 d. graunamai Armour skerdyklos pastatai. Neilgai išilaisys ir Swift pastatai. Tenai dažnokai įvyksta ir gaisrai. Stockyardų vietoje atrodo netrukus įsikurs prekybos ir sunkvežimių susisiekimo centrai.

Dievas glėby—

velnias ant nugaros

Sv. Kryžiaus bažnyčioje rugpjūčio 5 d. 8 val. pamaldose dalyvavo viena Tilden Tech. aukštesnės mokyklos mokinė su savo uniforminiu megstiniu, kurio nugaroje išsiūta tos mokyklos emblema—raudona velnio galva su baltais ragais ir liežuviu, juodi veidai ir nosis. Šita velnio paveikslą ant gražios mergaitės nugaros pastebėjau ir parodyčiau šalia buvusiam vienam parapijonui, kuris reaguodamas krestelėję ranka ir burbtelėjo: "America is free country." Toliau lietuviškai pridėjo: "Mislini, kad visi atėjo bažnyčiai meldžiasi. Dievą garbina? Ne! Jie tik atneša savo dolerinę, kad tik jų pavarde būtų paskelbta bažnyčioje laimėjimas. Kad jų pažįstamieji žinotų, jog yra geras bažnytinis žmogus."

Man teko padaryti išvadą, kad daugeliui doleris ir savės reklama yra gyvenimo idealas.

Lithuanian Plaza—
negyvas kūdikis

Prieš kelerius metus Dariaus-Girėno minėjime, prie šių didvyrių paminklo Marquette parke dalyvaujant vietos aldermonui Egan, prelatui Mozeriui ir kt. žymiesiems lietuvių veikėjams, buvo paskelbtas ir pakrikštytas vietovė, kuri prasidėjo vakaruose nuo Cleveland Ave. ir tęsiasi į rytus iki Rockwell St., šiaurėje, pradedant nuo 67-tos gatvės ir baigiant pietuose 69-tąja. — Lithuanian Plaza. Dėl to įvykio garsas ir džiaugsmo bangos užliejo lietuvių širdis ir jausmus. Minėtoje Lithua-

nian Plazoje yra seserų Kazimieriečių vienuolynas, jų vedama Marijos Aukšt. Mokykla, Sv. Kryžiaus ligoninė ir Marquette Parko lietuvių bažnyčia.

Veliau paaiškėjo, kad ši vietovė nebus atžymėta Lithuanian Plaza užrašais, tapgi nebus atžymėta ir miesto planuose, kaip kad yra atžymėtos Prudential, Sun-Times ir kitos plazos. Lithuanian Plaza tėra atžymėta tik kažkokiuose miesto Town Hall dokumentuose, kurie gal jau yra ir sutrūniję.

Buvo ir tokių lietuvių

Nėra paslaptis, kad Lietuvos Nepriklausomybės laikais buvo biznierių ir kt., kurie savo santaupas laikė Anglijos, Šveicarijos ir kt. valstybių bankuose. Tačiau, kad užsiėmę gyvenusių lietuvių kas savo santaupas būtų siuntę į Lietuvos bankus, tokių tikrai buvo mažai.

Šiuo laiku man teko matyti Taupomųjų Valstybės Kasų skyriaus nr. 2, kuris buvo Kaune, išduotą santaukų knygelę Nr. 7398. Knygelė išduota 1937 m. kovo mėn. 15 d. Joje pažymėta, kad už gautus 7000 prancūzų frankų įrašoma knygelėje 1897 litai. Jos savininkė p. O. L-tė dabar gyvena Chicagoje. Kilusi iš Kėdainių apskrities, 6 asmenų šeimos. Nenumatydamas Lietuvoje geresnio gyvenimo, tetos kviečiama, ji išvyko Prancūzijoje. Tenai dirbo fabrikuose, taupė ir savo santaukas siuntė į Lietuvą. Minėtą Taupomųjų Kasų knygelę ji saugoja kaip brangų suvenyrą, nes Lietuva atgims juk kada ir gal dar jos litais bus išmokėta toji pinigų suma.

Forest Preserves—
poilsio vieta

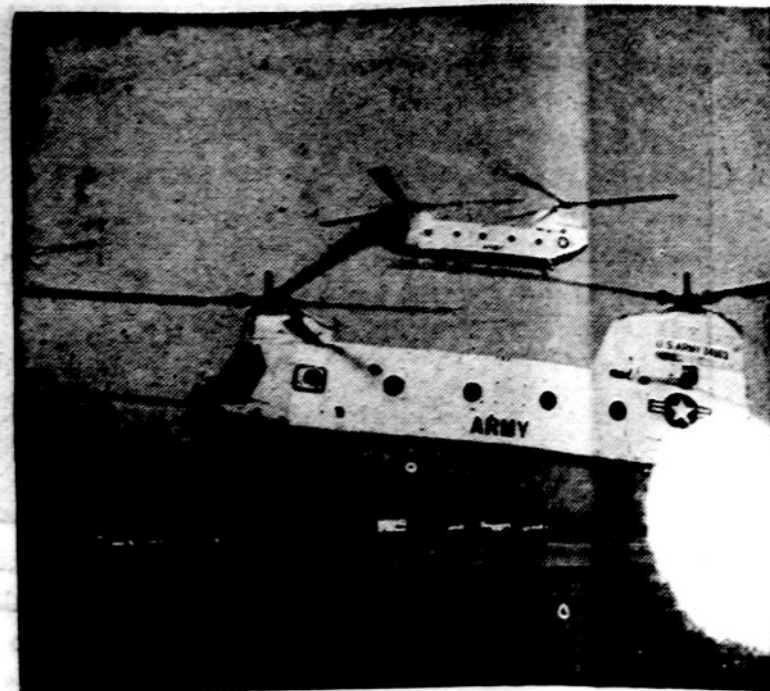
Ankstyvesnę Chicago miesto administraciją reikia pagirti už tai, kad ji pasirūpino Willows Springs apylinkėje įsigyti iš ūkininkų ir privačių savininkų žemes ir jas paversti rezervatais, kurie dabar yra prižiūrimi ir gerinami Chicago Parkų Districto rūpesčiu. Savaitgaliais tūkstančiai chigiečių, jų tarpe ir daugybė lietuvių, randa vietą atsikvėpti grynu lauku oru ir pailsėti. Miesto dulkės, fabrikų nemalonūs kvapai per savaitę juk nepaprastai privargina. Visa bėda, kad šiuos miškus paskutiniaisiais metais irgi labai pamėgo tie žmonės, kurie bepinknaudami juos visokiomis atmatomis užtersia. Krūmų tankmės primėtytos butelių, skardinių, popierių ir kt. "gėrybių."

Mirė kun. A. Linkus

Rugpjūčio 13 d., ilgą laiką sirgęs, mirė Sv. Kryžiaus parapijos klebonas kun. Anicetas Linkus, 75 m. amžiaus. Velionis buvo linksmo būdo, mėgdavo humorą, labai taktiškas ir dėl to mokėjo su visais sugyventi. Savo gyvenime velionis buvo aktyvus ne tik tai katalikiškoje veikloje, bet atsižymėjo labdaroje, steigdamas senelių prieglaudą, siekiant ir rėmė lietuvių išlaikymo pastangas.

Velionis palaidotas rug-

KARIUOMENĖS MALŪNSPARNIS

Armijos helikopterai gali gabenti nuo 3 iki 6 tonų visokių krovinių. Jie pirmą kartą skiriami kariškų raketų gabenimui. Malūnsparniai bandomi Philadelphia aerodrome.

pūčio 17 d. Sv. Kazimiero kapinėse, dalyvaujant Chicago kardinolui Albert Mayer.

J. J-tis

CHICAGO, ILL.

Mirė J. Budrikas

Rugpjūčio 12 d. mirė 73 metų amž. Jonas Budrikas, vienas stambiųjų prekybininkų.

Atvykęs iš Žemaitijos į Ameriką 1910 m., jis jau poros metų ėmėsi prekybos, ir jo krautuvė išaugo į didžiausią lietuvių baldų ir namų reikmenų krautuvę.

Velionis nuo 1929 m. pradėjo lietuvių kalba radijo transliacijas, jis išleido Stasio Simkaus dainų, o taip pat liaudies dainų ir šokių rinkinį ir nemažai lietuviškų plokštelių. Jis buvo vienas Lietuvių Prekybos Rūmų steigėjų, priklausė ir kitoms lietuvių organizacijoms, šelpė įvairius lietuvių kultūrinis darbus.

Paliko liūdintys žmona Jozefina Griniūtė-Budrikienė, sūnus Herbert su šeima, sesuo Liudvika Bublauskas su šeima ir daug kitų gimiinių.

BROOKLYN, N.Y.

Buvo net 34 lietuvių
siuvyklos

Keleivio Nr. 30 rašiau, kad Brooklyn 1907 metais buvo 22 lietuvių siuvyklos. Bet tai nebuvo metai, kada tokių siuvyklių buvo daugiausia, nes Amalgameiti siuvėjų unijos 54 skyriaus bylos rodo, kad 1917 metais buvo net 34 lietuvių siuvyklos. Jų savininkai buvo:

Petras Atkočaitis, Kazimieras Brusokas, John Biržietis, J. Buchinskas ir A. Lielis, Bernotas ir Klerikaitis, Baliūnas ir Gauronskis, Brooklyn Lithuanian Tailoring Co., A. Chernauskas, J. Dauchius, J. Gražulis, V. Kraučūnas ir Šliauteris, P. Kaupas, Kairiūkštis, Daugirdas, Joe Lengvinas, J. Juškauskas ir sūnūs, K. Mankus ir Zubrys, A. Marcinkevičius, Motiejus Mėšlės, F. Mayer, Savičiūnas, J. Šlekys ir Banaitis, Ch. Gužauskas, Broliai Shimaičiai, Turauskas, Vincas Vikerta, Broliai Unguraitiai, Fredas ir K. Zidelis, George Žuigžda, J. Zubrus ir sūnūs, A. Moteika ir Belukof, St. Karvelis ir Bubnelis, Flushing Tailoring, Mazauskas ir M.

Urbanas.

Unijos skyrius tada turėjo daugiau kaip 2,000 narių. Tai buvo geriausi metalų lietuvių siuvyklos.

Vienas iš siuvėjų

BALFO ŽINIOS

SEIMAS

Balto seimas bus spalio 13-14 dienomis Baltimorėje, Southern viešbutyje. Jam ruošiamasi visu spartumu. Komisijos Semui rengti pirmininkė yra dr. E. Amoenė (516 Overdale Rd., Baltimore 29, Md.). Į seimą pakviestas kalbėti šiuo metu JAV viešis Europos atvykęs dr. Jonas Grinius.

Balto centro reikalų vedėjas paraginys skyrius kuo daugiau atstovų išrinkti ir kad jie visi seime dalyvautų. Kadangi seimas vyks šio krašto sostinės pašonė, tai jo gausumas labai svarbu mūsų šalpos darbo reprezentacijai.

Naujas žmogus Balso Centre

Kadangi darbo Centre yra neaprepiamai daug, o pastovūs darbininkai turi teisę bent vasarą kiek pailsėti ir pasikeisdami atostogauja, Centro Valdyba leido pakviesti ka nors talkon likinam darbui. Centre dabar dirba Petras Gureckas, neseniai atvykęs iš Lietuvos.

Gureckas yra 71 metų amžiaus, savanoris-kūrejas, ilgametis laisvosios Lietuvos teismų pareigūnas (Žemaitijos). Gureckas išgyveno visus II karo žiaurumus, bolševikų okupaciją ir šeimos liudo išdraskymą. Atvyko į JAV 1961 metais. Vargų ir žiaurumų jūras patyręs, P. Gureckas nuoširdžiai ir tiksliai ruošia individualias siuntas pavergtiesiems broliams.

NEVERK BE REIKALO!

Geriau perskaityk Antano Gustaičio knygą **A n a p u s T e i s y b ė s**. Joje atpažinsi ir savo draugus ir priešus ir net pats iš savaime juoktis. Kaina \$2.20. Gaunama Keleivio administracijoje.

LIETUVOS ŽEMĖLAPIS

Gražų Lietuvos žemėlapi galite gauti Keleivio įstaigoj už 50 centų.

VERGŲ SIENA

Kremlius, negalėdamas paslepti komunistinės sistemos atšiaurios tikrovės, nesėkmės ir bankroto ir nestengdamas sulaikyti pavergtųjų žmonių masinio bėgimo į laisvę, savo vergų imperiją apstatė elektrintomis vielų tvoromis, aukštais sargybų bokštais ir tūkstančiais karių su šunimis sienų saugoti. Rytų Berlynui atkirsti nuo laisvosios miesto dalies pernai, rugpjūčio 13 dieną, pastatė šurpnią sieną, kuri iškalbingai byloja, kad už jos nėra nei laisvės, nei gerovės, bet vien tik sovietinis tautų kalėjimas, kuriame kencia ir mūsų žmonės.

Niekam nepaslaptis, kad toji vergų siena, elektros tvoros, sargybiniai su šunimis ir ištuštintos pasienio zonos, į kurias niekam nevalia įžengti, nėra Maginot sistema apsiginti nuo agresijos, bet teroro mašina sovietų pavergtiems žmonėms atgrasinti nuo veržimosi pabėgti iš komunistinio "rojaus". Visos šitos priemonės kalba pačios už save ir paneigia bet kuriuos Chruščiovo pasigyrimus apie komunistinės sistemos pranašumą, tariamusius atsiekimus, pažangą ir gerovę.

Laisvoji Berlyno dalis vaizdžiai parodo, kad gerovė galima tik laisvėje. Aišku, tai, kodėl Maskva siekia ir tąją miesto dalį pavergti, panaudodama sukčiausias priemones. Laisvasis Berlynas kliudo Sovietams jų kolonijai imperijai Rytų Europoje konsoliduoti. Kremlius valdovai puikiai žino, kad Lietuva ir kitos Sovietų pavergtos Rytų Europos tautos siekia ir sieks tolygių laisvių ir gyvenimo sąlygų, kuriomis džiaugiasi ir naudojasi Vakarų Berlyno gyventojai.

Rytų Europai tai atsiekti ir pasiruošti ekspansijai į Vakarų Maskva sukėlė Berlyno krizę ir daro viską, kad sutrukdėtų Bendraia Europos Rinkai sujungti Europą, o NATO valstybėms sustiprinti savo pozicijas ir karni jų jėgų persvara. Nuo Vakarų laimėjimo šiose rungtynėse daug priklausys pasaulio taika, o taip pat Rytų Europos ir Lietuvos laisvės ateitis. Berlynas šiandien yra laisvės simbolis ir Vakarų rezistencijos prieš komunistinę barometras.

Šiai kovai laimėti Vakarai turėtų laikytis kietai ir reikalauti laisvo apsisprendimo teisės ne vien pavergtajai Berlyno daliai ir Rytinė Vokietijai, bet visai Sovietų pavergtajai Rytinei Europai. Toji teisė priklauso visoms tautoms, tuo labiau tams, kurios buvo laisvos ir kenčia sovietinė priespauda. Kol tos tautos nebus laisvos, kol ir Berlyno problema nebus išsprendta, tol Berlyno gyventojai nesijaus saugūs.

Nedvirašmiai pasisakdami už Berlyno ir Vokietijos laisvę ir pasmerkdami Sovietų kėslus panaudoti šią eksnansiją į Vakarų, kartu reiškiamo vilti, kad vokiečių tauta, kaip ir visos kitos Vakarų tautos, toliau nei Lietuvos laisvės byla ir ne atidėliodamos reikalaus jai laisvės ir nepriklausomybės. Vyr. Lietuvos Išlaivimo Komiteto Prezidiumas

WORCESTERIO NAUJIENOS

Maironio parke atidaryta
nauja svetainė

Rugpjūčio 12 d. suplaukė nemažai svečių į Lietuvių Labdaringosios Dr-jos naujos svetainės atidarymą Maironio parke, Shrewsbury miestely. Vadovavo valdybos pirm. Aleksas Kuzmikas, Jonas Pipiras, Petras Molis ir kt.

Garbės svečiais buvo vietos dvasiškiai—prel. kun. K. Vasy, kun. J. Bakanas, kun. Alb. Jankauskas, kun. Just. Steponaitis, Mass. seimelio atstovas Vytautas Pigaga, kongresmanas Harold D. Donchue, apskr. prokuroras William T. Buckley, buvęs ilgametis draugijos pirmininkas Petras Katauskas ir kiti.

Meninę dalį atliko Meno Mėgėjų Ratelio choro merginos, muz. Jono Beinoriaus vadovaujamos. Aukų surinkta per tūkstantį dolerių.

Šio banketo publika buvo mišri: jame buvo ir jaunų ir senų, inteligentų ir paprastų žmonių. Mačiau Laisvės Varpo vedėją Petrą Viščinį iš Brocktono, dr. Balį Matulionį iš Walum Lake, R.I., vietinius Joną ir Vincentą Kielas, Bronę ir Juliją Sviklas, adv. Ričardą Sarapą, teko pasikalbėti su muziku Jonu Beinoriu iš Providentce. Tai puikus vyras ir geras muzikas.

Teko pabendrauti su būriu veikėjų—Vladu Židžiūnu, Algirdu Zenkum, Vytautu Prapuolėnu, Jonu Palubeckiu, Jonu Valiūnu. Tai vis jaunosios kartos puikūs vyrai.

Mūsų tarpe buvo ir senesnės kartos atstovų—M. Žemaitaitis, V. Mitrikas, A. Tomkus, J. Šalaviejus ir kt. Maloniai praleidome dieną, svarstydami įvairius klausimus. Buvo nuotaikingas ir sėkmingas parengimas.

Jau statomas L. Piličėjų
Klubo namas

Jau pradėtas statyti Lietuvių Piličėjų Klubo namas. Jau brąška, trata, dirba įvairios mašinos. Namas kainuos \$279,365, bus baigtas ateinančių metų vasario mėnesį. Prie jo bus aikštė, kurioje tilps per 100 automobilių.

Šitas naujas lietuvių židinys bus gražioje gatvėje—Vernon Pr. 67, Winthrop kampas, prie šv. Vincento ligoninės.

Praeitą sekmadienį atidarė naują lietuvių pastatą Shrewsbury miestely, o kitiems metais tą patį padarysime Worcesterio centre.

Artėja SLA 57 kp. banketas

Jau netoli ir SLA 57 kuopos banketo diena—rugsėjo 9 d. Jau parduota nemažai bilietų. Į jį atvykęs svečių iš Connecticut valstijos—iš Ansonijos Radzevičiai, Bujauskai ir kt., iš Bostono—Namaksiai, J. Tumavičienė, Andriulioniai, inž. A. Čapliskas, inž. St. Budvičiaus šeima, J. Lekys ir daug kitų pažadėjo atvykti ir iš Brocktono.

Banketas bus Vytauto atidėliodamos reikalaus jai laisvės ir nepriklausomybės. Vyr. Lietuvos Išlaivimo Komiteto Prezidiumas

Pradžia 1 val. Visi kviečiami atsilankyti.

Kitos naujienos

Automobilių nelaimėj nukentėjo Venys Veniukevičius ir Stasys Kleinas.

Vincas Veraitis ir Vincas Mitrikas su žmonomis išvyko į Kanadą pasivažinėti. Zada ten būti apie porą savaitių.

J. Krasinskas

NELAIMĖ KRASINSKŲ
SEIMOJE

Rugpjūčio 15 d. mūsų bendradarbio Juozo Krasinsko sūnų Juozą B. ištiko širdies smūgis. Ligonis nuvežtas į Veteranų ligoninę Ruthland Heights prie Worcesterio.

Nuoširdžiai linkime ligoninui pasveikti, o jo tėvui, mūsų uoliam bendradarbiui, ir jo žmonai reiškiam užuojautą ir linkime nenustoti vilties, kad ju mylimas sūnus ligą įveiks.

NO. ABINGTON, MASS.

Mirė J. Končius

Rugpjūčio 3 d. amžinai užmerkė akis Jonas Končius, 89 m. amžiaus, į Ameriką atvykęs 1905 m. iš Poryjo kaimo, Vabalninko valsč. Ir čia visą laiką gyvenęs No. Abingtone. Palaidotas su bažnytinėmis apeigomis šv. Kazimiero kapinėse Abingtone.

Velionis ilgus metus skaitė Keleivį, o kai jo akys nusilpo, tai jį jam skaitydavo marti.

Jis paliko liūdinčius sūnų Liudą, kuris yra didelio bičiūlio ūkio savininkas, marčią Oną ir du anūkus: Margaritą ir Algirdą. Jiems reikiame gilią užuojautą.

STREIKAI

Per šiuo metų pirmąjį pusmetį buvo 1,920 streikų, kurie palietė 800,000 darbininkų. Tuo būdu prarasta 9.8 mil. darbo dienu (1961 m. per tą patį laikotarpį—tik 6.1 mil. darbo dienu, o 1959 m.—12.7 mil. dienu). Nedideliu dienu skaičius atrodo didelis, bet jis tesudaro tik 0.17% visų darbo dienu.

Saulės niekas nepragyvena.

—o—

Pavojai didvyrius gimdo.

TURIME LIETUVOS
ISTORIJA

Dar turime dr. V. Sruogienės Lietuvos istorijos keles egzempliorius. Tai didžiausia ir visiems suprantamai parašyta knyga, 947 nsl. su trimis žemėlapių ir daug paveikslų. Kaina 12 dolerių.

SKAITYK STASIO MICHELSONO PARASYTĄ KNYGĄ: "Lietuvių Išeivija Amerikoje," DAUG PAVEIKSLŲ. KAINA MINKSTAIŠ VIRSAIS \$4.00, KIETAIS—\$5.00.

Išpavergtos Lietuvos

Chuliganams laisvė

Chuliganą Sivickį Vilniaus teismas nubaudė metus kalėti, bet po 19 dienų jis jau buvo laisvas ir atvyko į Dzeržinskio vardo kolchozą Vilniaus rajone, kurio pirminkas Teplov (tikras rusas) visai globoja Sivickį.

Teplov išdavė Sivickiui pažymėjimą, kad jis gerai dirba kolchoze ir jokių pastabų jam nepadaryta. Gal dėl to ir teismas skyrė švelnią bausmę.

Nubaudus Teplov surinko 16 parašų pasigalėjimo prašyme Aukščiausiam Tarybai. Vėliau paaiškėjo, kad Teplov beveik visus parašus suklautojo. Vilniaus rajono partijos komitetas pareiškė Teplovui žodžiu išpėjimą, bet jo niekur neatžymėjo.

5 kertamosios ir 95 rankiniai dalgiai

(E) Lietuvos sovietinėje propagandoje vis šnekama apie kombainų gausumą ir jų nuolatinį daugėjimą. Bet štai Vilniaus radijas liepos 31 d. pranešė iš Lazdijų rajono, Kirsnos kolchozo, kad ten tą dieną rugiapiūtės laukuose dirbė 5 kertamosios ir 95 rankiniai dalgiai. Apie kombainus nė neprisiminta.

Kombainais buvo nuimta tik 3% javų ploto

(E) Ministrų tryba ir partijos centro komitetas net specialų "nutarimą" paskelbė kombainų panaudojimo reikalu. Girdi, pereinamais metais kombainais kolchozuose buvo nuimta tik 3% ploto, sovchozuose kiek daugiau, bet irgi tik 10%. Paskelbime barami kai kurie Pagėgių rajono kolchozai, kad didelis skaičius kombainų ir kertamųjų dar ir dabar nėra suremontuoti. Vienu atveju iš 7 kombainų 3 nesutvarkyti, iš 16 arklinių kertamųjų paruošta tik 5.

Vel blogai su pašaru paruošimu

(E) Rugpiūčio 4 d. buvo susirinkęs Lietuvos žemės ūkio komitetas (tai vyriausias žemės ūkio vadovavimo ir priežiūros organas). Komitetas pripažino, kad "daugelyje gamybinių valdybų" pašarai ruošiami nepatenkinamai. Dargi sienavimo planas iki rugpiūčio 1 d. buvo įvykdytas tik 65%, o silozavimo planas įvykdytas tik 6%. Daug kur nupiauta žolė tebeguli pradalgėse ir genda.

Dar du mirties sprendimai

(E) Aukščiausiojo teismo išvažiavimo sesijoje Kaune buvo svarstoma "stambių vertelių ir spekuliantų" byla. Toji grupė nuo 1953 iki 1961 metų variusi plačią spekuliaciją valiutomis ir įvairiomis brangenybėmis. Ypač plačiu mastu pasireiškė Moisiejus Cukermanas ir Antanas Šakalys, kurie jau anksčiau buvo bausti už valiutų spekuliaciją. Abu nuteisti mirties bausme sušaudant ir konfiskuojant visą turtą. Kiti grupės dalyviai nubausti taip pat aukštomis bausmėmis: Jonas Jaskauskas nuteistas 15 m. laisvės atėmimo tik dėl savo amžiaus, šiaip jis būtų nuteistas mirties bausme. Tamara Juškevičienė nubausta 7 m., Pesė Kacienė 6 m. laisvės atėmimo. Kiti nuteisti: Vladas Mogila, Naftolijus Slepakas, Vasilijus Agejevas.

Trūksta pirmo reikalingumo prekių

(E) Valstybinės prekybos ir vartotojų kooperacijos darbuotojų profesinės sąjungos plenumo buvo pareikštas pastatymas, kad kooperacijos krautuvų skaičius ypač rajonuose žymiai padidėjo. Kolchozų ir sovchozų gyventojus dabar aptarnauja 1,877 mažmeninės prekybos ir 395 maitinimo įmonės. Tačiau daug kur pasireiškia trūkumai. Plenumo buvo aštriai kritikuotos Šilutės, Švenčionių, Lazdijų, Trakų ir Skuodo rajonų prekybos organizacijos už tai, kad jų kaimo parduotuvėse trūksta pirmo reikalingumo prekių.

A. Jankauskas, Liet. kooperatyvų sąjungos p-kas, Tiesos 180 nr. taip pat kritikuoja rajonų prekybos įmones. Pvz., Raseinių rajono parduotuvėse dažnai trūksta duonos, aliejaus, rūkalų. Pakruojo rajono parduotuvėse dažnai trūksta cukraus. Kai kuriose Rokiškio rajono parduotuvėse pasigendama darbinės avalynės, lempos stiklų. Vievio, Akmenės, Nemėnėnės, Ignalinos ir kituose rajonuose esą panašiai. **Iš 300 šiais metais patikrintų parduotuvių 58 nebuvo pirmo reikalingumo prekių.** Apie 40% visų parduotuvių neįvykdą planų.

Daugiau gėrimais, negu valgiais domisi

(E) Spaudoje skundžiamasi, kad didelis skaičius valgyklų vadovybių daugiau stengiasi pakelti svaigųjų gėrimų apyvartą (iš kurios didesnis pelnas mažesnėmis pastangomis), negu gerinti virtuvės gamybą.

Pasirodo, kad kaimo valgyklos mažai lankomos, kas aiškinama kaimiečių nepraštinu valgyklomis naudotis. Tačiau, kaip Tiesoje (180 nr.) A. Jankauskas pastebi, valgyklos dėl to nelankomos, kadangi jose tik mažas patiekalų pasirinkimas, o valgių kainos aukštos. Be to, kainos labai skirtingos. Net paprastų šaltbarščių porcija vienu žymiai brangesnė, negu kitur. Pyragaitis su marmeladu Šilutėje kaštuojąs 12 kapeikų, o Pagėgiuose toks pat pyragaitis tik 4 kapeikas. Tokių pavyzdžių esą daug.

Stambios Kauno įmonės atsilieka

(E) Partijos Kauno miesto sekretorius Gusarovas Tiesos 179 nr. bara kai kurias stambias Kauno įmones už atsilikimą darbuose. Tuo tarpu, kai visa Kauno pramonė pereinamais metais virsusi planą, nuo metų pradžios blogai dirbęs Nemuno fabrikas, mėsos kombinatas, Raud. spalio avalynės fabrikas, K. Požėlos vardo spaustuvių ir Giedros fabrikas. Įdomu, kodėl atsiliko šios dvi pastarosios įmonės. Girdi: "...Kultūros ministerija nepadeda joms surasti užsakymų." Skundžiamasi ir dėl blogo bendradarbiavimo tarp Kauno Pergalės, Baltijos laivų statyklos ir staklių gamyklos. Jos turinčios bendrai pagaminti vieną agregatą, bet niekaip nepasiekia darni kooperacija. Dar minimi ir tokie prajovai: Kauno Pergalė tiekia šiaulių dviračių fabrikui 8

pavadinimų štampuotas detales, kurių gamybos kaina 5 su puse karto didesnė už pardavimo (šiauliams) kainą. Dar panašūs pavyzdys: Pergalė gamina priešakinę traktoriaus rėmo siją. Už liejinį, kurį gauna iš Žalgirio gamyklos, moka 16.90 rb., o gatavą rėmą parduoda už 11.04 rb.... Tai bent sovietinis biznis.

Nauja mokykla — bet štai kokia...

(E) Pereitą rudenį buvo pastatyta nauja Joniškėlio vid. mokykla ir perduota naudojimui. Kas su ta nauja mokykla pasidarė, apie tai dabar praneša Vilniaus Tiesa (179 nr.): "Nuo lubų pradėjo kristi tinko sluoksniai, katilinėje centralinio apšildymo krosnį apšėmė vanduo. Žiemą klasėse buvo šalta, nes neveikė pūtimo angos centrinio apšildymo krosnyse. Bibliotekoje grindys per kelis mėnesius iškirmijo. Pro stogo plyšius pustė sniegą, lijo lietus. Be to, yra visa eilė kitų defektų, kurių net neaprašysi." Šiaulių statybos valdyba pažadėjusi defektus pašalinti, bet netesėjusi.

Nepajėgia degtindarių sudrausti

(E) Druskininkų tarybinio ūkio darbininkų grupė skundžiasi spaudoje, kad to ūkio apylinkėje klesti slaptais degtinės vartymais. Didelis skaičius virtuvinių triukšmaujų, daro žalos savo šeimoms ir apylinkei. Pakartotinai buvę kreiptasi į miliciją, bet toji lyg per pirštus žiūrinti...

Stambiausia pieno miltelių gamyba

(E) Prie Kalvarijos sviesot gamyklos veikia pieno miltelių gamykla, kuri vadinama stambiausia. Jos gaminiai esą siunčiami į "broliškas respublikas."

Stambūs šamai Nemune

(E) Vienas kaunietis Nemune pagavo 12 kg šamą. Ilgis buvęs 1.30 m. Pagauta taip pat nemažai mažesnių šamų.

Troleibusų tinklas Vilniaus mieste

(E) Vilniaus miesto troleibusų linijos dabar sudaro apie 40 km. Per miestą eina aštuoni maršrutai. Kasdien troleibusais naudojasi apie 120,000 vilniečių.

Viešėjo J. Smolskio duktė

Tiesa rašo, kad iš Belgijos atvažiuo pavišėti 1919 metais nužudyto socialdemokratų veikėjo Jurgio Smolskio duktė Jurgita su 11 metų sūniumi. Smolskio duktė dabar mokytojaujanti Belgijos sostinės mokykloje, kurioje „dėstanti istoriją ir prancūzų literatūrą. Jei tikėtis Tiesos korespondentui, ji su juo kalbėjo pusėtinomis komunistės kalba.

KAZAKIJA BE KAZAKŲ

Ne koks komunistų priešas, bet Džunusov komunistų leidžiamame žurnale "Is-torija SSSR" rašo, kad Kazakijoje (viena iš Sovietijos respublikų Azijoje) rusų jau gyvena du trečdaliai visų gyventojų, Kirgizijoje — trečdalis, Latvijoje — ketvirtadalis, Turkmenijoje — šeštadalis.

Iš seniau pavergtųjų tautų sunkiausia rusams įsikverbti į Gruziją, kur ir šiaandien rusų tėra tik devintoji dalis.

Latvijoje, pagal Džunu-

REZERVO KARIAI PALEIDŽIAMAI

Pirmoji šarvuota divizija iš Texas, kartu su penktąja mechanizuota divizija ši mėnesį pakeis dvi nacionalines gvardijos divizijas (19-ąją ir 32-ąją), kurios buvo mobilizuotos pernai, kada debesyse buvo pasirodę ties vokiečių miestu Berlynu. Prezidentas tada įsakė laikinai pašaukti rezervu karius ir nacionalines gvardijos dalį karo pajėgoms sustiprinti. Dabar rezervu kariai ir nacionalinės gvardijos daliniai paleidžiami, o jų vieta užima reguliarinės kariuomenės naujai sutelktos divizijos.

Parodė dantis, bet ne protą

Suomijos sostinėje Helsinky festivalyje pavergtos Lietuvos komsomolijos sekretorius A. Česnavičius gerokai plūdo Jungtines Amerikos Valstybes.

JAV nieku būdu nėra linkusi Lietuvos, Latvijos ir Estijos dabartinę teisingą padėtį kitaip vadinti, kaip tik tikru žodžiu — okupacija, kad toji padėtis nėra teisėta, kad ji smurtu įvykdyta, ir toms trimis valstybėms — Lietuvai, Latvijai ir Estijai turi būti atstatytas jų valstybinis gyvenimas.

Štai kodėl Maskva užsiundė pavergtos Lietuvos komsomolijos vadą Česnavičių paloti prieš Jungtines Amerikos Valstybes. Tuo norėta kitiems to festivalio dalyviams parodyti, kad štai ir lietuviai nekencia JAV, nors jos pritaria dedamom pastangom Lietuvos žmonėms nusikratyti Maskvos okupacinio jungo. Nors lietuvių tautos daugiau kaip vienas trečdalis gyvena JAV, bet štai pavergtos Lietuvos komsomolijos sekretorius ėmė ir viešai pasiskirti prieš JAV vedamą politiką, smerkė jos daromus užsienyje įvairius žygius taikai įgyvendinti. Komunistai manė, kad tokia jo kalba padarys kam įspūdį. Deja, A. Česnavičiaus tam JAV smerkimui net kai kurie iš Afrikos atvykę jaunuoliai nepritarė.

Ir kas nuostabiausia, kad vienas tokių buvo Maskvos universiteto buvęs studentas juodukas, dabar jau Vakarų Vokietijos universitete studijuojąs. Jis pasakė, kad pas jį nemaža buvo atsilankusių lietuvių, su kuriais jis šnekėjosi, ir jie jam pripažino, kad trokšte trokšta nusikratyti Sovietijos vergijos.

Iš to Eltos pranešimo matyti, kad kai kurių Afrikos valstybių jaunuoliai nesivarždami prikišo to festivalio sovą, rusų jau yra 556,000, o Lietuvoje jų tesą 231,000, todėl Lietuvoje lietuvių esama 92% visų gyventojų.

Iš Džunusovo straipsnio matyti, kad rusai sąmoningai kolonizuoja kitas tautas, jas sumaišo ir kad tas veiksmas vis stiprėja.

rengėjams, kad ta šventė buvo surušta politikos sumetimais ir komunistai norėjo pasirodyti ir pasigirti savo laimėjimais ir kartu pavarinti propagandą prieš Vakarų demokratines šalis. Toji Afrikos ir Azijos jaunimo dalis, nepakęsdama tokios šventės nustatytos tvarkos, liovėsi lankiusis į komunistų ruošiamus pranešimus, o kiti, nelaukdami tos šventės galo, išvyko namo.

Tai ir A. Česnavičiaus JAV lojimas negalėjo nepriklausomai galvojančioms tos šventės dalyviams sudaryti gero įspūdžio. Jie suprato, kad visa tai buvo imperalistinės Maskvos surežisuota ir, ką sakė A. Česnavičius, tebuvo tik pakartojimas to, kas maskviniui liepta.

Taigi, pavergtos Lietuvos komsomolijos pravedyrius iš Maskvos malonės A. Česnavičius dantis parodė, bet proto neįsigijo. Jei jis jo bent kiek būtų turėjęs, tai kaip nors būtų išvengęs loti prieš Vakarus, o ypač prieš Jungtines Amerikos Valstybes. Jis galėjo kaip nors to pareigos nusikratyti ir perduoti kam nors iš maskolių. Maskoliams toks lojimas tinka ir iš pareigų ir iš savo padėties. Kuriems galams, kad ir komunistui, lietuviui kaisioti pirštus į tarpdurį, kur lengva juos priverti. Jei A. Česnavičius galėjo tapti pavergtos Lietuvos komsomolijos sekretorium, jei Maskva leido jam išvykti į užsienį, nors ir į Suomiją ant Maskvos pavardžio laikomą, tai gal tik todėl, kad JAV gyvena geros visos lietuvių tautos trečdalis, kad jis toje šalyje nėra bereikšmis, bet gyvas tos šalies visuomenės narys, veikias palenkiantos šalies politiką Lietuvos išlaisvinimo naudai. Maskva tai labai gerai žino. Ir todėl taisy ir daugelio kitų sumetimų nekencia JAV, bet kad ir sukandus dantis turi su Amerika skaitytis. Kartu ir nepamiršti, kad Lietuva, kaip Latvija, Estija, yra buvusios valstybės, dabar okupuotos ir kad prieš tokią tų šalių padėtį yra nusistatę Amerika, o kitos valstybės.

Taigi, Sovietų Sąjungoje

Kolchozai yra niekam tike

(Elta) Lenkija jau nuo Gomulkos atėjimo į valdžią eina kiek skirtingu nuo Maskvos keliu. Lenkija, žinoma, yra komunistinė valstybė, santyčiai su Maskva yra "draugiški", Varšuva dažnai palaiko Kremliaus užsienio politiką vienu ar kitu klausimu. Kur tad tas skirtingas nuo Maskvos kelias? Štai kame:

1) Komunistinis režimas Lenkijoje yra švelnesnės formos, negu Sovietų Sąjungoje ar bet kuriame satelitiname krašte. Yra daugiau politinės laisvės.

2) Ypač skirtingas yra Lenkijos nuo sovietinio žemės ūkio kelias.

Ne bet kas, o lenkų komunistų partijos teoretikas Roman Werfel šiomis dienomis sukėlė Varšuvoje tam tikrą sensaciją, paskelbdamas partijos organe "Tribuna Ludu" straipsnį, kuriam kritikuoja — Lenino teorijas. Jis kelia klausimą: "Ar šiaandien, 40 metų po Lenino mirties, jo teorijos dar atitinka šių dienų realybę?" Werfelis toliau aiškina, kad per pastaruosius 40 metų žmonijoje įvyko tokių žymių permainų, kurių Leninas savo laiku jokių būdu negalėjo numatyti. Daug dalykų ir reiškių jis tuomet dar nepažino, nes jie dar nebuvo pasireiškę. Nauji moksliniai tyrinėjimai davė naujus duomenis ir verčia daryti naujas išvadas. Gal Lenino teorijos ir buvo teisingos, kai jis jas kūrė, bet dabar jau reikalingos žymios jų korektūros. Girdi, ir pats Leninas nebuvo griežtas dogmatikas. Jis kritikavęs kai kurias Markso teorijas, kurios jam jau pasirodė netikslios. Iš viso Lenino nusistatymas buvęs "eiti su gyvenimu," o nesilaikyti šaltų dogmų. Laikai keičiasi: kaip Leninas kritikavęs Marksą, taip šiaandien esą reikalinga kritikuoti Leniną.

Kolchozai yra niekam tike — laisvi ūkininkai daugiau pagamina — sako Lenkijos partijos vadai

Dar vienas pasisakymas pastaruoju metu Varšuvoje sudarė tam tikrą sensaciją. Ir čia pasisakė ne bet kas, o Lenkijos žemės ūkio mokslų instituto direktorius Jerzy Tepicht (lenkų ek narys).

Lietuva yra toji šalis, kuri sudaro rūpestį ir sunkiai sprendžiamą klausimą. Gal nėra buvusios tokios konferencijos tarp JAV ir Sovietų Sąjungos politikų, kurioje Maskvos atstovai nebūtų prisiminę Lietuvos likimo ir siūlę pripažinti Lietuvą, Latviją ir Estiją Sovietų Sąjungos dalimi.

O kadangi JAV lietuvių ateivija yra skatlingesnė už latvių ir estų išeivius ir kartu neabejotinai politinė prasme uolėsnė, veržlesnė, jautresnė savo tėvų žemės likimui, kartu geriau organizuota, tautine prasme vieningu frontu pasireiškianti Lietuvos išlaisvinimo veiksmų veikloje, tai ir Maskva užsiundė paloti JAV ne latvių ar estų, bet lietuvių, kad tuo būdu JAV lietuvių išeiviją išaižintų, ją nuo Lietuvos likimo atšaldytų.

A. Česnavičius to nesupranta. Jis gali tik dantis parodyti, o jo protelis suglamžytas ir įdėtas į kompartijos nario knygelę.

Kartu jis yra ūkio tarybos pirmininko pavaduotojas. Jo plunksnai priklauso veikalas apie "Lenkijos žemės ūkio patyrimus ir perspektyvas." Jis visu griežtumu pasisako prieš priverstinę žemės ūkio kolektyvizaciją rusų ir jų satelitų pavyzdžiu. Lenkijos pavyzdys rodo, kad laisvas žemės ūkis daugiau pagamina, negu kolchozai (Lenkijoje 87% viso žemės ploto yra) privačiai apdirbama).

Į anašia kryptimi pasisakė kitas žemės ūkio teoretikas — Artur Bodnar. Laikraštyje "Polityka" jis paskelbė seriją straipsnių, kuriuose dėsto, kad bent jau sekančiais 20 metų nebus prasmės įvesti Lenkijoje kolchozus. Tiki-masi, kad ir prie dabartinės žemės ūkio santvarkos bus galima sekančių metų eilėje pakelti gamybą, nesigriebiant priverstinės kolchozinės tvarkos.

LIUDNOS ŽINIOS

Daugiau kaip prieš 60 metų, kada Lietuva tebebuvo caro pavergta, mūsų himno autorius Vincas Kudirkas šitaip rašė:

"Liudnos žinios. Tiesą sakant, linksmų žinių iš Lietuvos vargu ar galima laukti. Mūsų šiaandieninio gyvenimo žinios — tai vien tik juodoji knyga. Iš vienos pusės rusų valdžia mums išplėšė visuomeninį gyvenimą ir, laikydama mus dvasinėje nelaisvėje, spaudžia iš visų pusių ir suteikia, žinoma, tik vienus skausmus."

Jo žodžiai tinka ir šiai dienai.

Australijoje sekmadieniais net krautuvės, bet ir visi kinoteatrai ir teatrai uždaryti. Šeštadieniais krautuvės atidarytos iki 12 val. dienos.

Australijoj smulkės atidarytos tik iki 7 val. vakaro.

IDOMIOS KNYGOS ROMANAI

Juozas Švaistas: ZIOBRIAI PLAUKIA, romanas ravičiaus gyvenimo, 233 psl., iš knygnešio kun. M. Sida-kaina \$2.50.

Aloyzas Baronas: LIEPTAI IR BEDUGNĖS, premijuotas romanas, 279 psl., kaina \$3.00.

Aloyzas Baronas: VIENIŠI MEDŽIAI, 117 psl. kaina \$ 1.50.

Juozas Švaistas: JO SUZADETINĖ, premijuotas romanas iš Vinco Kudirkos gyvenimo, 394 psl. kaina \$4.00.

Alė Rūta, MOTINOS RANKOS, romanas apie motinos meilę, jos tikslą ir rūpestį išauklėti savo vaikus pilnas žmonėmis ir tikrais lietuviais, 397 psl., kaina \$4.00.

Jurgis Gliuda, SIKSNO-SPARNIŲ SOSTAS, premijuotas romanas iš politinių emigrantų gyvenimo, 268 psl., kaina \$2.50.

Vytautas Alantas: TARP DVIEJŲ GYVENIMŲ, 462 psl., kaina \$4.50.

Pranas Naujokaitis: UPELIAI NEGRĮŽTA Į KALNUS, 509 psl., kaina \$5.00.

Vincas Ramonas: MIGLOTAS RYTAS, 166 psl., kaina \$2.00.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Maiki, ar tu žinai, kad ruskiai buvo paleidę į padanges dar du savo osranautu, ar kaip juos ten vadina?

— Tą jau visi žino, tėve, nes Maskva nesiliauja apie tai triubijus.

— Nu, tai pasakyk, kaip dabar bus?

— Viskas bus, kaip buvo, tėve.

— Maiki, gali būt šlektai.

— Kodėl?

— Nu, jie bus jau pralenkę Ameriką. Mes tik du tokius vyrus išskelėme, o jie jau keturis, ir jie išbuvo padangėse beveik penkias dienas.

— Tai kas iš to?

— Garbė, Maiki, vot kas iš to!

— Garbė yra tuščias žodis, tėve. Patys rusai sako, kad garbė sūtos nebūsi. O duonos jiems stinga. Daug geriau turėti mažiau astronautų padangėse, o daugiau maisto ir kitokių gėrybių sandėliuose, kaip mūsų Amerikoje yra.

— Ju rait, Maik! Pavalgyt žmogui reikia. Aš pridursiu, kad reikia ir išsigerti. Ale visgi aš su tavimi nesoglasnas, kad garbė yra tuščias burbulas.

— Burbulas, tėve, yra geras žodis garbei pavaizduoti. Ji dažnai sprogska kaip burbulas.

— Kodėl tu taip mislini?

— Nes aš žinau, tėve, kad taip būna. Garbė, užtarnauta gerai darbas, kaip, pavyzdžiui, Amerikos atradimas, gali pasilikti visiems laikams. Bet tokia garbė, kurios žmogus ieško, norėdamas tik pasirodyti prieš kitus, kaip Chruščiovas savo kosmonautais, tai menkas daiktas. Galima sakyti, kad toks Chruščiovo užsispyrimas pralenkti Ameriką yra net žalingas daiktas, nes skriaudžia Sovietų valstybės gyventojus, eikvodamas jų jėgas ir turtingus pasirodymams, kada jie skursta apdriškę ir nepirvalgę.

— Bet tą patį daro ir mūsų Ameriką, vaiki. Zaccirka sakė, kad šis žmogus į mėnulį. O Amerikai tokie triksai dar daugiau kaštuos, negu Rusijai, ba mūsų unijistai gaus karališkas algas, bene po 10 dolerių valandai, ir reikalauja vis daugiau. Valuk to mes turime mokėti pašėlusiai didelius mokes-

čius, bet ir to neužtenka. Girdeją, kad šimet valdžia išleido apie 6 bilionus dolerių daugiau, negu turėjo surinkti. Rokojojasi, įlindo į skylę, ar ne?

— Tas tiesa, tėve, mūsų valdžia labai išlaidi. Vis dėlto negalima jos vienos kaltinti, nes ne ji tuos pasirodymus pradėjo. Visų pirma padangėse pradėjo skraidyti Rusijos "sputnikai". Paskui rusai pradėjo skraidinti šunis. Pagaliau paskelbė, kad dausomis aplėkė aplink žemę ir gyvas bolševikas. Todėl ir Amerika turėjo tą patį daryti, nes kitaip pasaulis įsivaizduotų, kad ji jau toli nuo Rusijos atsiliko. Tiesa, šitie žygiai labai brangiai kainuoja. Nuo to laiko, kai Amerika juos pradėjo, ji kasmet jiems išleidžia tarp 3-jų ir 5-kių bilionų dolerių. Bet ji turtinga šalis, tėve. Ji nežino, kur dėti savo maisto ir kitokių gėrybių. Jos gyventojai gyvena geruose namuose, gerai apsirengę ir socialiai pavalgę, daugumas net ir persivalgę, rūpinasi, kad perdaug nenuktų. Todėl, kad ir brangiai tos oro lenktynės Amerikai kainuoja, jos gyventojai nuo to nenukenčia, nors yra žmonių, kurie mano, kad išleidžiamas toms lenktynėms bilionus būtų galima suvaržyti naudingiems tikslams. Taip anadien pasakė buvęs prezidentas Eisenhoweris, ir tokios nuomonės yra prof. Kistiakovskis, Harvardo universiteto mokslininkas.

— Bet tai ne viskas, Maiki. Kaip minėjau, Zaccirka man sakė, kad dabar Ameriką riktuojuosi nusiūsti savo žmogų ir ant mėnulio. Ar tas teisybė?

— Tokia mintis yra, tėve.

— Nu, kaip tu rokuoji, kiek toks tripas galėtų kaštuoti?

— Vienas mokslininkas spėja, tėve, kad tokia ekskursija galėtų kainuoti apie 30 bilionų dolerių. Tai dr. Weaver. Jis apie tai rašo "Saturday Review" žurnale. Bet tais pinigais, jis sako, būtų galima padaryti kur kas daugiau naudos apšvietimui ir kultūrai. Jo apskaičiavimu, būtų galima pilnai įkurti ir užlaikyti 53 universitetus atsilikusiems kraštams ir po 10 milijonų doli-

URUGVAJUS

Mirė dar du lietuviai

Liepos 15 d. širdies liga staiga mirė nuo Lankeliskio, Vilkaviškio apskr. kilęs 66 metų amžiaus Juozas Brazys, o liepos 24 d. Juozas Sabaliauskas.

Velionis Juozas Brazys čia atvyko 1926 metais ir visą laiką dirbo Swift bendrovės skerdykloje, buvo ramaus būdo vyras, gerai sugyvenęs su savo kaimynais ir bendradarbiais. Jis buvo ir geras lietuvis, skaitė demokratine spaudą, kraštutiniams nepasiduodavo. Jis ilgus metus vienas išsirašydavo Keleivį, o išėjus į pensiją ir tuo būdu jo pajamoms sumažėjus, susitarė su savo draugu Albinu Pautienium ir kartu jį skaitė.

Keleivio skaitytojas buvo ir velionis Juozas Sabaliauskas. Abu palaidoti Cerro kapinėse. Išsėkiti ramiai, mieli tautiečiai!

Praeis dar kiek metų, ir lietuvių čia nebeliks. Tada pasibaigs lietuvių rietenos, radijo valandėlės ir visos jų organizacijos. Lietuvišės išlaikymo nėra kas rimtai rūpintis, todėl jaunimas vis labiau nutausta.

Biauri kova

Po budelio Eichmano nužudymo čia fasistiniai gaivalai pasigauna žydų kilmės ar ką nors su jais bendra turintį asmenį ir jam ant slaušies ar kitos kūno dalies išpiauna svastiką. Tokių paženklintų svastika jau žinoma 6, o kūjų ir piatuvu—2. Policijai dar nepavyko tų "chirurgų" susekti.

Krinka sporto klubas

Urugvajaus Liet. Sporto Klubas jau faktinai neveikia. Jame žaidė ir komunistuojančių tėvų jaunuolių, bet dabar jie įsteigė savo klubą Vilnius ir jau žaidė su vienminčių argentiniečių lietuvių klubo Kaunas.

M. Krasinskas

ARGENTINA

Lietuvius—argentinieško laikraščio redaktorius

Tai Vytautas Nalivaika, kuris redaguoja "Vocero Isleno" (Šaliečių šauklį). Jis skiriamas pirmoje eilėje Entre Rios salos gyventojams, kaip praneša "Laiskas".

Paminėjo sukaktį

(E) Lietuvių Susivienijimas Argentinoje iškilmingai paminėjo 48 metų sukaktį. Kaip aprašė "Argentinos Lietuvių Balsas," kartu buvo pagerbtas Vincas Kudirka ir Lietuvos nepriklausomybės kūrmosi laikotarpis.

Pirkta duona neskalsi.

rių duoti dviem šimtam kolegijų Amerikoje; be to, būtų galima įkurti ir išlaikyti Amerikoje 10 naujų medicinų mokyklų ir paremti 50,000 mokslininkų, duodant jiems po \$4,000 kasmet mokslo žinioms gilinti. Ir daug milijonų dar atliktų. Yra ir daugiau mokslo vyrų, kurie galvoja, kad siūsti žmogų į mėnulį būtų neišimtingas pinigų eikvojimas. Ir tokiame žygiui suruošti reikėtų dar apie 10 metų. Taigi kol kas tas žygis tebėra dar tik svajonė, tėve.

— Jeigu taip, Maiki, tai pikniko ant mėnulio gal ir nesurengsime.

Pažanga medicinoje

PER PASKUTINIUS 30 METŲ

DR. STASYS JASAITIS

Tėsinys

Kortizonas

Toliau prieiname prie kito irgi nepaprastai svarbaus vaisto — **junginio E**, vėliau pavadinto **kortizonu**, atsiradimo. Kortizono istorija tur būt jau prasidėjo 1855 metais, kai Londono miesto gydytojas dr. Thomas Adison smulkiai aprašė vieną retą, bet mirtiną ligą, kuri vėliau ir buvo pavadinta jo, tai yra Adisono, ligos vardu. Ši liga pasireiškėdavo pasėkoje priekinsčių kartekso (t. y. žievės) sunykimu. To priežastimi dažniausiai būdavo priekinsčių džiova. Priekinsčiai, arba adrenalinės liaukos, yra maždaug 5 cm ilguo ir guli virš kiekvieno inksto.

Šitos ligos aukoms išgelbėti nuo neišvengiamos mirties jau 1929 metais buvo pagamintas adrenalinių liaukų ekstraktas, bet, deja, jo panaudojimo rezultatai būdavo dažnai visiškai menki, o jo pagaminimas nepaprastai brangus. Galutinis išsprendimas, atrodė, turėjo priklausti nuo aktyvaus hormono suradimo, jo cheminės formulės išaiškinimo ir vėliau sintetinės, pigios ir masinės gamybos. Didžiausia kliūtis šitam užsimojimui buvo pati adrenalinė liauka, kuri, kaip vėliau paaiškėjo, gamino ne vieną, ne kelioliką, bet visą eilę labai komplikuočių cheminių junginių, vėliau pavadintų **steroidais**.

Jau 1930 metais dr. Edward Kendall, Mayo klinikos biochemikas, buvo izoliavęs net šešis steroidus, kuriuos jis pavadino alfabetine tvarka nuo A iki F. Kuris gi iš šių steroidų buvo tas svarbiausias ir visų ieškomas? Vieni teigė, kad būdas tam išaiškinti, atrodė, buvo pasi-gaminti jų visų pakankamai ir tada bandyti eksperimentuoti. Savaimė aišku, kad šito milžiniško darbo vienas žmogus negalėjo atlikti, tai į talką stojo visa eilė kitų mokslininkų. Po ilgai užtrūkusių tyrinėjimų ir bandymų pagaliau buvo prieita išvada, kad daugiausia žadan-tis yra steroidas E, kurį beveik tuo pačiu metu pavyko izoliuoti net trims mokslininkams: Amerikoje—dr. Kendall ir dr. Pfiffner, Šveicarijoje dr. Reichstein. Pagaliau steroido E molekulinė struktūra buvo jau žinoma. Dar tik reikėjo surasti būdą sintezei. Prie tyrinėjimų paskubino netikėtai prisidėjo su didėlemis lėšomis ir federalinė Amerikos valdžia, nes jau 1941 metais buvo plačiai pasklidę gandai, jog vokiečių Luftwaffe pilotai gauna steroidą E, kuris juos įgalina skraidyti daug aukščiau, negu prieš tai buvo įmanoma. Tas gandas 1943 metais pasirodė ir tebuves tik gandas. Federalinė Amerikos valdžia savo pagalbą tuoju ir nutraukė, bet dr. Kendall savo pradėtą darbą užsipyriusią tęsė toliau su kitu jaunesnįjį mokslininką. Ir pagaliau vienam iš jų, dar tik 26 metų mokslininkui dr. Lewis H. Sarett 1944 metais pavyko sintetiniu būdu pagaminti steroidą E. Jam pavyko atlikti tai, ko per daugelį metų nesugebėjo atlikti to

meto geriausi ir garsiausi pasaulio chemikai. Nors dr. Sarett ir pavyko sintetiniu būdu pagaminti steroidą E, jo gamybos būdas vis tiktai dar buvo per brangus ir per daug komplikotas. Taciau darbas nebuvo nutrauktas, ir daktarai Kendall, Jacob van de Kamp ir Sarett po dviejų metų bendrų pastangų pagamino **pusę gramo hormono E**. Bedirbant toliau, pagaliau 1948 metais galėjo prasidėti klinikiniai bandymai su ligoniais. Čia reikėtų dar pastebėti, kad dr. Kendall, kuris jau buvo pagarsėjęs 1914 metais skydinės liaukos hormono izoliavimu, paaukojo net 18-ka metų, kol galutinai išaiškino adrenalinės liaukos junginį E.

Dr. Kendall, net ir nežinodamas, buvo išvakarė eksperimento, kuris eventualiai nuvedė jį į Nobelio premijos laureatų tarpą. Iki to meto reumatinis artritis buvo laikoma nepagydoma liga. Dr. Hensch, dr. Kendall kolega ir bendradarbis, jau senokai buvo pastebėjęs kažkokį ryšį tarp adrenalinių liaukų ir reumatinių ligų. Dabar atėjo proga tai patikrinti, ir 1948 metų rugšėjo 21 dieną jis pradėjo duoti steroidą E 29 metų moteriai, jau visiškai invalidei, su sunkia artricio forma. Laikė pirmųjų dviejų dienų pacientė nerodė jokių pasikeitimų arba pagerėjimo žymių, bet trečią dieną ji jau galėjo laisvai apsisverti lovoje (o to ji negalėjo padaryti jau ištisias mėnesias, nes gulėjo skausmų su-rakinta). Po keturių dienų gydymo ši invalidė pacientė atsikėlė iš lovos ir išvyko į miestą apsipirkti... Tas įvykis ir kiti po jo sekę panašūs beveik neįtikėtini pagerėjimai paskatino junginio steroido E tolimesnį tyrinėjimą. Tada junginys E gavo naują vardą, jis buvo pavadintas **kortizonu**. Kortizonas, kaip vėliau paaiškėjo, gali būti vartojamas labai sėkmingai gydant net apie 50 prieš tai visai nepagydomų ligų. Mažiausia 10 iš jų yra mirtinos, kaip, pavyzdžiui, Adisono liga.

Su kortizono atradimu ir jo geresniu pažinimu buvo surastas medicinoje visai naujas gydymo principas. Atsivėrė visai nauji, dar iki to laiko medicinai nepažintami ir nesuprantami keliai. Tai buvo vienas iš didžiausių medicinos istorijoje atradimų.

(Bus daugiau)

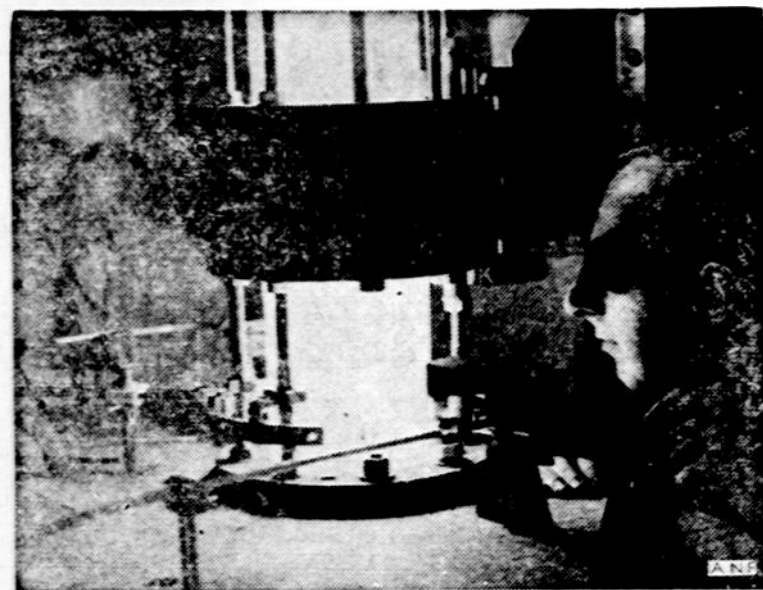
VOKIETIJA

Atvyko repatriantų iš Klaipėdos krašto

(E) Pastarosiomis dienomis Friedlando pereinamojoje stovykloje buvo užregistruota didesnė partija atsikėlusių iš sovietų valdomų kraštų. Atvyko 34 asmenys, daugiausia iš Klaipėdos krašto ir kitų Lietuvos vietovių, be to, vienas kitas iš Kazachstano ir Krasnojarsko.

Skaityk Stasio Michelsono parašytą knygą "LIETUVIŲ IŠEIVYJA AMERIKOJE," 500 puslapių, daug paveikslų, gal ten ir save pamatysi. Kaina minkštais viršeliais \$4.00, kietais \$5.00.

PAŽANGA RADIOJOS SUSISIEKIME

Armijos mokslininkai Fort Monmouth, N. J., daro bandymus susisiekti radijo bangomis per labai tolimus atstumus, net per plačiąją erdvę, kur radijo bangos susiduria su įvairiausiomis kliūtimis. Bandymai daromi, kad du erdvis laivai galėtų palaikyti ryšius būdami ir labai toli erdvėje vienas nuo kito.

Chruščiovas teisingas, bet...

ANDRIUS VALUCKAS

Praslinko septyniolika metų po karo, o Berlynas vis dar tebėra okupuotas. Tai nėra normalus reikalas, nes Berlynas negali būti amžinai pavergtu miestu, ir Chruščiovas yra teisus, kai tą klausimą iškėlė ir kelia tarptautinėje plotmėje.

Bet Chruščiovas klysta, kai įsiai kelia vien Berlyno klausimą. Berlynas yra neatskiriama visos Vokietijos dalis, todėl, keliant Berlyno klausimą, reikia spręsti kar-tu ir visos Vokietijos klausimą. Rytinės ir Vakarinės, nes jeigu Berlyno padėtis yra nenormali, tai tuo labiau yra nenormalus Vokietijos padalinimas. Visos okupaci-nės armijos, įskaitant ir so-vietų, turi pasitraukti iš visos Vokietijos, ir gyventojai slapto ir laisvu balsavimu turi išrinkti sau vyriausybę. Pasakos apie naujos Vokietijos baimę nieko negali įtikinti, kada Chruščiovas taip garsiai giriasi savo kar-rine galybe, o, be to, Vokietija yra glaudžiai susirišusi su kitomis Europos tauto-mis bendru ekonominiu bei politiniu gyvenimu, kas vis-siškai panaikina agresyvos politikos pavojų.

Antrojo karo tikslas buvo užtikrinti taiką visoms pasaulio tautomis ir apsaugoti nuo naujos agresijos. Tuo tikslu Teherano konferencijoje 1943 m. lapkričio 28 d.—gruodžio 1 d. sovietai sutiko su angliais ir amerikiečiais organizuoti po karo Jungtines Tautas.

Jaltos konferencijoje 1945 m. vasario 7-11 dienomis buvo nutarta, kad visi buvę Vokietijos okupuoti kraštai demokratiniu keliu, laisvais rinkimais galės pasirinkti savo politinę ir ekonominę valdymosi formą. Nors sovietai ta sutartį ir pasirašė, bet visuose kraštuose, kur Hitlerio armijos pakeitė Staliną kareiviai, nebuvo leista įkurti demokratinių valstybių, ir jos pateko į naują okupaciją.

Potsdamo konferencijoje, 1945 m. liepos 17 d.—rugpiūčio 2 d., taigi jau karui su Vokietija pasibaigus, vėl pakartotinai buvo pabrėžta, kad turi būti sudarytos taikos sutartys su Bulgarija, Vengrija, Rumunija, Suomija, aptartos Lenkijos vakarų sienos ir Vokietijos okupacija. Iš tų paminėtų kraštų tikta Suomija išlaikė savo demokratine valdymosi formą, nors buvo apkrauta Sovietų Sąjungos sunkiomis reparacijomis ir politiniu

VISAIP IEŠKO LAISVĖS

Komunistų valdomos Rytų Vokietijos sienas aklinau uždarus, pro jas yra sunku prasprukti į laisvę, todėl ieškoma kitų progų ir būdų.

Štai iš Rytų Vokietijos nuvažiavo į komunistų surengtą Suomijos jaunimo festivalį 500 jaunuolių ir ten per 40 jų pavyko pasislinkti nuo komunistinių sargų ir patekti į laisvę.

NEDARBO PAŠALPŲ ISMOKĖTA BILIONAI

Nuo 1960 m. birželio 30 d. iki 1961 m. birželio 30 d. 5,988,137 bedarbiams išmokėta \$2,777,590,894 nedarbo pašalpa. Šita suma yra beveik 21% mažesnė, negu metais anksčiau išmokėtoji.

Pakalbinkime draugus, kaimynus ir pažįstamus užsistams penki doleriai. Kyti "Keleivį." Kaina me-

MOTERŲ SKYRIUS

STEPONAS KAIRYS

Iš kūdikystės atsiminimų

(Tęsinys)

Vastapų vaikai, kurie žadėjo su mumis mokytis, buvo: Kavaliauskai, Kemešis Domininkas, Kemešis Staininis, Tumai ir Bernotai. Stoję su mumis mokytis trys: Fabijonas Kemešis, Jonas Kavaliauskas ir Antanas Kemešis-Staininis. Buvome penkiese ir mokinomės Kavaliauskų gryčioje. Čia priminsiu, kad Kemešio Staininio šeimoje buvo jau miręs kunigas ir po jo likusios bibliotekos knygos buvo suverstos arklidėje. Jos buvo ir mums prieinamos, bet nieko vertingo, net mūsų mokytojo supratimu, jose nebuvo.

Vastapuose išbuvau per visą vasarą. Visi nakvodavo me daržinėje ant šieno.

Aš nieko neatsimenu, kaip ir kieno buvo sprendžiamas mano ir mūsų visų tolimesnio mokslo klausimas.

Atrodo, kad jis buvo išspręstas nevisiem vienodai: kai man buvo sutarta čia jau baigti, mano draugai Žvirblis, Kavaliauskas, Fabijonas ir Antanas Kemešiai dar turėjo mokyti ir į Palangą atvyko po metų.

Važiudamas namo, su geru jausmu skyriais su Vastapais, bet iš juose buvimo neišsiveždama nei vieno ryškesnio atsiminimo. Man tuomet buvo bene aštuoneri metai ar aštuntuosius turėjau baigti.

Kai namo parvažiavau, patekau į ruošos nuotaiką: ruošėsi mano mamytė, bet dar turėjau ruoštis ir aš, ruoštis važiuoti į Palangą. Gyvenau pakilia nuotaika, jau suprasdamas, kad stoviu ant slenksčio ir kad iš esmės turės keistis visas mano gyvenimas.

Galutinai pasirodė, kai to laiko bepasilikio kelios savaitės, man padėjo Palangos progimnazijos ketvirtos klasės mokinys ir man artimas kaimynas Martynas Jankauskas, vėliau baigęs Kauno kunigų seminariją ir bene visą savo amžių klebonavęs Rokiškyje.

Laikas bėgo nepaprastai greit. Atėjo ir skirta išvažiuoti diena. Mamytė jau turėjo viską paruošusi. Anksti rytą, apsiverkusios mamytės palydėtas iki kryžiaus mūsų lauke, su tėveliu išvykau į Jonavos geležinkelio stotį važiuoti į Liepoją, o iš ten arkliais į Palangą. Ir kai ant kalnelio pasisukau paskutinį kartą žvilgtelėti ir atsisveikinti su gimtuoju kaimu, mamytė vis dar tebestovėjo senoje vietoje, kaimo išvaroje, o aš, kad ir aiškiai to nesuprasdamas, kartu sakiau sudiev savo auksinei nerūpesingai kūdikystei.

Kaip man toliau gyvenimas sekėsi, esu dalinai aprašęs savo atsiminimų knygos "Lietuva budo" pirmajame tome, čia tepasakysiu, kad pirmais metais išėjęs progimnazijos paruošiamąją klasę, buvau nukeltas į pirmąją klasę, kurioje susitikau iš Vastapų metais vėliau atvykusius Joną Kavaliauską, Fabijoną ir Antaną Kemešius. Visi kartu išbuvome Palangoje, lig progimnaziją baigėme, ir po to pabiro. Jonas Kavaliauskas baigė Kauno kunigų seminariją, Fabijonas Kemešis ir aš nuėjome savais keliais, Antanas Kemešis grįžo tėviškėn ūkininkauti. Nuo mūsų dar anksčiau atsiskyrė Žvirblis, pasirinkęs farmaciją, ir vėliau dirbo vaistinininku Skiemonyse.

Neužsileido ir mano Užnėvėžių kaimas, duodamas Lietuvai du inžinierius ir vieną teisininką Šulę, iš minėtų šlektų šeimos. Nedavė nei vieno kunigo, nors tėvai ir buvo mane skyrę būti kunigui. Ir tik per gyvenęs sunkia tragedija, dar sunkesnė davęs pergyventi savo tėveliams, aš savo vėlesniais gyvenime nuklydau dar toliau... į socialistus, tačiau tėveliams pasižadėdamas būti doru žmogumi.

Galas

GERIAUSIA DOVANA

Jei galvojate apie dovaną savo pažįstamam ar draugui, tai atsiminkite, kad geriausia dovana bus šios knygos:

H. Tautvaišienės "Tautų kapinynas Sibiro tundroje," kaina \$1.25.

Stasio Michelsono "Lietuvių Išeivija Amerikoje," kaina minkštas viršelis \$4, kietais \$5.00.

Stepono Kairio "Lietuva budo," kaina \$5.50

Kipro Bielinio "Dienojant," kaina \$6.00.

Kipro Bielinio "Penktieji metai," kaina \$6.00.

Jas galite gauti ir Keleivio administracijoje: 636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

JUOZAS STALINAS

Siandien, kada prieš 8 metus miręs Juozas Stalinas pačiu komunistų paskelbtas didžiausiu žmogžudžiu ir jo lavonas išmestas iš mauzoliejaus Maskvoje. Labai idomu paskaityti Kairio prieš 15 metų išleisto knygoje —

JUOZAS STALINAS, ARRA KAIP KAIKAZO RAZRAININ. KAS PASIDARĖ RIL. SIJOS DIKTATORIUM Kaina 25 centai. Iešvokite ta knygute!

Pakalbinkime draugus, kaimynus ir pažįstamus užsilaikyti "Keleivi." Kaina metams penki doleriai.

TELEFONŲ STOTIS ANT RATŲ

Amerikos kariuomenė turi tokių telefonų stočių, kurios gali būti įrengtos automobilyje. Lėktuve ar kitokiame vežime palaikyti ryšiams tarp fronto dalinių 20 mylių atstume. Tokios telefono stotys gali būti įjungtos ir į tolimesnes stotis pasikabėjimams su tolimesniais daliniais.

A. Vienažindys

KUR PRAPUOLĖ TAS KELELIS

Kur prapuolė tas kelelis,
Kur pro kryžių ėjo?
Kur paliko ta seselė,
Kur mane mylėjo?
Jau tas kelias užvertas,
Daržas padaryta,
Ir ašarų daug išgerta,
Sesė išvaryta...
Eisiu, eisiu tuos namelius,
Kur ana gyveno;
Pažiūrėsiu, bene rasiu
Jos brolių nors vieną.
O gal gyvą dar tebrasiu
Savo motinėle,
Kuri norint kiek paguos man,
Pasakys dukrelę.
Ir nueisiu per laukelius,
Pro žalias gireles,
Dūsaudamas, vaitodamas,
Liedams ašarėles...
Oi, nelaimė, ką aš matau —
Sirdį ver kaip yla:
Numylėtojo mano vietoj
Gyvena barzdyla.
Nebėr jos brolio nei vieno —
Visi išvaryti.
Ir sesutei, motinėlei
Vartai uždaryti...
Oi! motute, motinėle,
Kur tavo dukrelė?
Gal kukuoja ten, Samaroj,
Kaipo gegužėlė.
Oi! Dievuliai! kad galėčiau
Kaip paukščiai skraidyti,
Lėkčiau per dienas, naktėles
Meilės aplankyti!..

P.S. Kun. Antanas Vienažindys gimė 1841 m. rugsėjo 14 d. Anapolės dvare, Dusetų parapijoje, mirė Liepovoje 1892 m. rugpjūčio 17 d., taigi praeitą savaitę nuo jo mirties sukako 70 metų. Čia spausdinamą eilėraštį rašydamas, autorius turėjo galvoje 1863 metų sukilimo dalyvių likimą.

Valgyk šypsodamos

Turėtume visos žinoti, li viduriai pasileisti. Toks kad ne taip svarbu yra ką nuolatinis įtempimas, jaudinimas gali padėti išsivystyti skrandžio žaizdai, žarnų uždegimui, vidurių užkietėjimui ir t.t. Yra žmonių, kurie neturi jokių kūno trūkumų, bet skundžiasi vidurių, nes jie yra nuolat susirūpinę, susijaudinę.

Paklausk savo gydytoją, ir jis pasakys, kad mūsų dvasinė būklė, mūsų nuotaika turi labai didelės reikšmės virškinimui. Jei esi susijaudinęs, kiekviena virškinamojo trakto dalis gali taipgi netekti pusiausvyros ir neveikti taip, kaip reikia, gali pradėti vėmti, patirti vidurius skausmą, ga-

ar vakariene bent porą valandų. Palauk, kol nemalonūs jausmai nurims.

Valgio metas nėra vieta ginčams, murmėjimui. Nenaudok valgio meto kalbom apie nepsisėkimus ar skundam. Nesibark netgi tada, jei tavo vaikai nenori valgyti daržovių ar kitko. Būk ramus, matysi, kad ir pati geriau jautiesi, jeigu su jais dėl to nesiginčysi. Stenkis valgydama būti geros nuotaikos, šypsokis. Tu prie stalo esi karalienė, tavo išvaizda, tavo nuotaika visus kitus labiausiai veikia, užkrečia.

Bet jei dažnai tavo virškinimas yra sutrikęs, nespręsk pati, kad čia kalti tik jausmai, nes gali būti ir koks nors kūno sutrikimas. Todėl tokiu atveju kreipkis į savo gydytoją. Jis ištyręs duos geriausią patarimą.

DŽIAUKIMES DABAR GYVENANČIOS

Ne visos suprantame, kad turime džiaugtis dabar gyvenančios, o ne anksčiau. Aš šį kartą nekalbėsiu, kad mes dabar turime daug daugiau laisvės, daug daugiau visokių patogumų, todėl mūsų darbas nebėra toks sunkus, varginantis.

Man čia rūpi keliais žodžiais atkreipti jūsų dėmesį į tai, kad, dabar gyvenamos, galime daug ilgiau šiuo gyvenimu džiaugtis, negu mūsų senelės ar prosenelės.

Ar jūs žinote, kad 1,000 metų prieš Kristų, pvz., Graikijoje žmonių amžiaus vidurkis tebuvo 18 metų. Romoje garsiojo Juliaus Cezario imperatoriaus laikais (šimtas metų prieš Kristų) tas vidurkis tebuvo pakilęs iki 25 metų. Prezidento Lincolno laikais JAV gyventojų amžiaus vidurkis buvo 40, 1900 m. jis jau buvo pakilęs iki 48, o 1960 metais šio krašto gyventojai galėjo džiaugtis 69.6 metų vidurkiu. Čia dar reikia pastebėti, kad moterų amžiaus vidurkis yra keliais metais didesnis, negu vyrų, ir tas moterų ir vyrų amžiaus vidurkių skirtumas vis pamažu didėja.

Vadinasi, per paskutiniuosius 60 metų mūsų krašte gyventojų amžiaus vidurkis padidėjo daugiau nei 21 metais. Todėl šiandien seresniai kaip 65 metų jau turime 17 metų, o po 12 metų senjama jū būsimai apie 22 metus.

JAV kas 21 valandos senesniai kaip 65 m. gyventojų skaičius padidėja apie 1,000.

Maža ilgiau gyventi, reikia, kad ir mūsų vėlesnės dienos būtų malonesnės. Tas daug pareis nuo mūsų pačių. Tam turime iš anksto ruoštis, bet apie tai kita proga.

Floridietė

JEI ŽMONA LEIS

Formozos sostinė vyrai, kurie yra "no žmonos padu", sukūrė klubą. Dar tik 150 vėru turėjo drąsos vyrai pripažinti savo tikrąją rėdėtį, kiek daugiau tokių atsirado, narodys ateitis. To klubo pirmininku išrinktas kažkoks Lin Wei-va, kuris yra vedęs prieš 27 metus, bet ir jis sutiko nareivas eiti tik su sūve, jei tam gaus žmonos leidimą.

Tėve mūsų maldoje anglų kalba yra 56 žodžiai. Dešimtyje Dievo įsakymų—297. Lietuvos nepriklausomybės paskelbime—110, o JAV nepriklausomybės paskelbime—300 žodžių.

P. RAMANAUSKIENĖ

Gyveno Norwoode, žuvo automobiliaus nelaimėje liepos 28 d. Palaidota liepos 31 d. Mt. Hope kapinėse Mattapan, Mass. Paliko liūdinčius vyras Pranas ir duktė Alma.

KONSULATO IEŠKOMI

Černius, Vytautas, Petro sūnus, gimęs 1926 m. Marijampolėje;

Dailionis, Leonas, Aleksandro sūnus, gimęs Panevėžyje;

Gaučys, Vilius, iš Galindėnų

km., Alsėdžių val.;
Guratskaitė, Ona, iš Grustės km., Sedos val., gyveno Čikagoje;

Jakutavičiūtė - Tiškevičienė, Levasė, ir jos sesuo Jakutavičiūtė, Ursulė;

Joevičienė - Andriuskaitė, Levasė, ir jos sesuo Motuzienė Pranė, Prano dukterys, iš Pakapio km., Žaiginio val., Raseinių apskr.;

Kadzauskas, Juozas ir Vincas, Juozo sūnūs, gyveno Dickson ir Scranton, Pa.;

Kinderytė - Sedauskienė, Ona, vyras Sedauskas, Vladas, ir sūnus Andriejus;

Petkaitė, Polionika ir Zosė, Tamošiaus dukterys, iš Dunauskų ar Urvidišės km., Sedos val.;

Petkus, Juozapas, iš Kulšėnų km. Sedos val.;

Petkauskas, Aleksas, iš Kentų km., Platelių val.;

Raliugaitė - Tendienė, Adelė, gim. Palangoje, jos vyras Tendys, Martynas ir jo brolis Mykolas, abu gimę Alksnių km., Klaipėdos apskr.;

Ratkevičius, Bronius, gimęs 1909 m. Prienuose.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji malonėi prašomi atsiliepti:

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

IDOMIOS ir NAUDINGOS KNYGOS Pačiam Skaityti ir Kitam Dovanoti

LIETUVIŲ IŠEIVIJĄ AMERIKOJE. Vaizdai šio krašto lietuvių istoriją, gausiai iliustruota, parašė St. Michelsonas, virš 500 puslapių. Kaina kietais viršais \$5.00, minkštais viršais \$4.00.

ZVILGNSIS Į PRAEITĮ. K. Zukio idomūs atsiminimai, 477 psl., kaina \$5.00.

VAIKO SVEIKATA, parašė dr. V. Tumėnienė, daug svarbių patarimų vaikų sveikatos klausimais, 136 psl. kaina \$1.25.

DIENOJANT. "Knygnešio karaliaus" sūnaus Kipro Bielinio idomūs atsiminimai, 464 psl., kaina \$6.00.

1905 METAI. Kipro Bielinio atsiminimų antroji dalis, 592 puslapiai. Kaina \$6.00.

PASALIO LIETUVIŲ ŽINYNAS. Parašė Anselmas Simutis, daugybė žinių lietuvių ir anglų kalbomis apie lietuvių visame pasaulyje. 464 psl. kaina \$6.50.

LIETUVIŲ DAINOS AMERIKOJE. Surinko ir surašė Jonas Barys, 472 dainos su gaidomis. Anglų kalba duotas kiekvienos dainos turinys, todėl tinka dovanoti ir lietuviškai nekalbantiems, įrista 326 psl. kaina \$5.00.

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Parašė dr. D. Pilka. Pritaikinta Amerikos lietuviams, 144 puslapiai. Kaina \$1.00.

MARLBOROUGH'S LITHUANIAN SELF-UGHT. M. Inkiens, geras vadovėlis lietuvių kalbos mokytis anglų kalbančiams, 141 psl., kaina \$1.25.

NEMUNO SŌNOS. Andriaus Valucko romanas iš 1935 metų Svaldikos ūkininkų sukilimo prieš Smetonos diktatūrą. Pirmą dalį 380 psl. kaina \$3.00.

NEMUNO SŌNOS. Andriaus Valucko romano antroji dalis, 436 puslapiai. Kaina \$4.00.

LIETUVIŲ LAUDIES MENAS. Jo meninių formų plėtojimosi pagrindai. Paulius Galanė, didelis knyga su daugybe paveikėlių, gerame popieriuje. Kaina \$8.50.

TIKRA TEISYBĖ APIE SOCIETŲ RUSIJĄ, arba komunistų diktatūra faktų šviesoje. Trumpa papildoma istorija ir valdymo praktika. Labai daug informacijų, 96 psl. kaina \$0.50.

SENOVĖS LIETUVIŲ PINIGAI nuo seniausių laikų iki Lietuvos nepriklausomybės, 1795 metais. Parašė Jonas Karys, daugybė paveikėlių, 396 psl., geras popierius. Kaina \$10.00.

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI, parašė Jonas Karys, labai daug paveikėlių, 255 psl., geras popierius. Kaina \$5.00.

AR ROMOS POPIEŽIUS YRA KRISTAUS VIETININKAS? Parašė kunigas M. Valadka. Svarbi sušipazinti. Kaina \$1.20.

MILŽINO PAUNKSMĖ. Balio Sruogos trilogikla istorijos kronika, 73 psl., didelio formato. Gera popierius, kaina \$2.50.

ALTORIŲ SESELY. V. Putno-Mylaičio romanas trijose dalyse. Autorius, pats buvęs kunigas, aprašo, kaip kunigas Vasaris išsilaikė kunigybeje dėl moterystės. Vinos trys dalyai įristos į vieną knygą, kieti viršai, 631 puslapis. Kaina \$6.00.

Užsakymus ir pinigų prašome siųsti šiuo adresu: KELEIVIS

636 E. Broadway — So. Boston 27, Mass.

DEMOKRATINIO SOCIALIZMO PRADAI. Populiari ir naudinga knyga šiu dienų klausimams sprasti. Kaina \$0.50.

LIETUVA BUDO. Stepono Kairio labai vaizdžiai ir idomiškai parašyti atsiminimai, kaip Lietuva kėlė iš miego, geriausia dovana kiekvienai progai, gražiausias viršelis. Iliustruota, 416 puslapių, didelio formato. Kaina \$5.50.

ZEMAIČIŲ KRISTAS. P. Abelkio istorinis romanas iš žemaičių krikšto laiku, kieti apdarai \$3.50.

ZEMĖ DEGA. J. Savicko karo metų (1939-1945) užrašai. Pirmoji dalis 453 psl. kaina \$4.50.

ZEMĖ DEGA. J. Savicko užrašų antroji dalis, 414 psl. kaina \$4.50.

KODĖL AS NETIKIU Į DIEVĄ? Atvira nuomonė, idomūs argumentai. Kaina \$20 cent.

SOCIALIZMO TEORIJA. Trumpai ir aiškiai parodo, kaip kietis visuomenės sąvartaka ir kodėl ji dar keičiasi. Kaina \$25 cent.

ISJŪSEMS NEGRIZTI. M. Katliškio meistriskias aprašymas, kaip karui dingant prie galo tikstančiam lietuviui bėgti į Vakarų nuo rusų "vadotojų", 536 psl. kaina \$5.00.

SIATUOJŲ TAKELIU. K. B. Kriaučiūno atsiminimai iš Lietuvos ir iš Amerikos lietuvių gyvenimo, 178 psl., kaina \$2.00.

SUZADETINĖ. J. Titinio 15 trumpų pasakojimų, 180 psl. kaina \$2.00.

MAZOJŲ LIETUVA, parašė M. Gimbutienė, J. Gimbutas, J. Lingis, J. Barys ir J. Žilvičius, 326 psl., kaina \$5.00.

CEZARIS. Mirko Jeulio romanas trijose dalyse, kiekviena dalis po \$2, ara visos 3 dalys \$6.00.

NAUJA VALGIŲ KNYGA, parašė M. Michelsonas, 250 įvairių lietuvių ir kitų tautų valgių receptų, 132 puslapiai, kaina \$1.25.

ATLAIDŲ PAVESYJ. P. Abelkio romanas iš žemaičių Kalvarijos partizantų, 467 psl. kaina \$4.00.

VISUOTINAS TVANAS. Ar galėjo toks tvanas būti ir ka apie tai sakė mokslas? Kaina \$25 cent.

SOCIALDEMOKRATIJĄ IR BOLSHEVIZMĄ. Pagal Kautskį, naujausiomis žiniomis papildyta tuo klausimu knygtė. Kaina \$25 cent.

SOCIALIZMAS IR RELIGIJA. Parašė E. Vandervelde, vertė Vardnėnas. Kaina \$25 cent.

TAVO KELIAS Į SOCIALIZMĄ. Parašė Leonas Blumas. Trumpas socializmo aiškinimas. Kaina 25 c.

JUOZAS STALINAS. Arba kaip Kaukazo išpūris buvo pasidavęs Rusijos diktatūrai. Kaina 25 cent.

DEL LAISVOS LIETUVOS. Lietuvos socialdemokratų rėštai dėl bolševikų okupacijos ir teroro Lietuvoje. Kaina \$25 cent.

LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ PARTIJOS PROGRAMINIS GALRES. 32 psl., kaina \$25 cent.

VILKO GRUPŲ KOMISIJOS PRAKESIMAS. arba kodėl musose nėra vienybės, 80 psl., kaina \$1.00.

ZEMAITES RASTAL. Garstosios mūsų rašytojos pirmojo karo metu Amerikoje parašyti vaizdžiai su rašytojos paveikėlu, 128 puslapiai, kaina \$0.50.

Maikio ir tėvo kraitis

Mūsų skaitytojai, atsinaujinami laikraštį ir užsisakydami Keleivio kalendorių, prisituntė ir dovanų Maikiui su senuoju Tėvu.

Po \$5.00 atsuntė:

J. A. iš So. Boston, Mass.; A. Butkeraitis iš Philadelphia, Pa.; Ignas Lušis iš Randolph, Mass.; K. P. iš Dorchester, Mass.; V. Klemka iš Arlington, Mass.; D. Tričienė iš Chicago, Ill.

Po \$3.25:

Dedham, Mass.; V. Montvila iš Jos Grigas iš Litchfield, Mich.;

Po \$3.00:

Geo Šeškauskis iš E. Millinocket, Maine; J. Johnson iš Easton, Pa.; Ursulė Daunorienė iš Edgewater, N. J.

Po \$2.00:

J. Šlivinskas iš Skotijos; M. Bagdonienė iš Miami, Fla.; H. J. Kuteis iš Waterbury, Conn.; V. Guntor iš Gilbertville, Mass.; P. Daubaras iš Chicago, Ill.; F. Mituza iš Hartford, Conn.

Po \$1.50:

Mrs. M. Michailovich iš No. Andover, Mass.; G. Lakamas iš Omaha, Nebr.; S. Yokubaitis iš Shenandoah, Pa.

A. Yatužienė iš Palmyra, N. J. atsuntė \$1.05.

Po \$1.00:

V. Vadeiša iš So. Boston, Mass.; Mrs. K. Rudonis iš Sioux City, Iowa; P. Druskis iš Rochester, N. Y.; C. Rupšis iš Amsterdame, N. Y.; Z. Locke iš Baltimore, Md.; Lukauskas iš Methuen, Mass.; Mrs. Vilkaušienė iš Nashua, N. H.; A. Uschauskas iš Dedham, Mass.; V. Montvila iš So. Boston, Mass.; J. Sakavičius iš Lawrence, Mass.; J. Jakaitis iš Flushing, N. Y.; C. Elies iš St. Petersburg, Fla.; J. Hunige iš Chicago, Ill.; A. Svekovsky iš Detroit, Mich.; J. Žilinskas iš Weehauken, N. J.; A. Sukys iš Rome, Ohio; J. Miglėnas iš Newington, Conn.; P. Petronis iš Central Falls, R. I.; M. Nedzinskis iš Brooklyn, N. Y.; T. Palionis iš Detroit, Mich.; H. Balandis iš Naugatuck, Conn.; J. Nevis iš No. Miami, Fla.; S. Klidas iš Hartville, Ohio; F. Bushman iš So. Ashburnham, Mass.; O. Tamašauskas iš Toronto, Canada; D. Peleckis iš So.

Boston, Mass.

Po 75 centus:

Rose Buches iš Denver, Colo.; Glaveckas iš Baltimore, Md.; W. Mikosies iš Rochester, N. Y.;

Po 50 centų:

Bagdonas iš New Yorko valstijos; J. Sniolis iš Dorchester, Mass.; L. Kertianis iš Norwich, Conn.; Sirvid iš N. Y. valstijos; M. Baublienė iš Roselle, N. J.; Vidikis iš N. Y. valstijos; A. Rusteikienė iš Duquesne, Pa.; T. Yankauskienė iš Dorchester, Mass.; P. Daupar iš Gulfport, Fla.; A. Spirkaniš iš Chicago, Ill.; C. Budwill iš Naugatuck, Conn.; Machonis iš Newark, N. Jersey.

Po 25 centus:

A. Butkus iš Chicago, Ill.; B. Shivok iš Detroit, Mich.; J. Baranovski iš Alberta, Canada; B. Petryla iš Vero Beach, Fla.; J. Adamėnas iš Montreal, Canada; Adelia Butkus iš Brockton, Mass.; A. Usavage iš Bridgeport, Conn.; A. Liaused iš Alberta, Canada; A. Paulekas iš Dracut, Mass.; F. Gabalis iš Cambridge, Mass.; A. Domeika iš Worcester, Mass.; A. Algminas iš Chicago, Ill.; P. Žilinskas iš Inglewood, Calif.; M. Nemejunaš iš Kenosha, Wis.; J. Cernauskas iš Cleveland, Ohio; Šleikis iš Dorchester, Mass.; J. Česnušas iš Vancouver, Canada; J. Jassinskis iš Chicago, Ill.; J. Kaytis iš Hamden, Conn.; W. Grigas iš Miami, Fla.

Visiems atsuntusiems paramos laikraščiai leisti, tariame mūsų širdingą aciu.

Administracija

TIKRA TEISYBE

Apie komunistus ją rasite Keleivio išleistoje knygutėje "Tikra teisybė apie Sovietų Sąjungą."

Joje rasite bendrų žinių apie Sovietiją, apie jos padėtį, kaip bolševikai paėmė valdžią, tvarko ūkį, kokios yra darbininkų padėtis, apie koncentracijos stovyklas, sąžinės laisvę ir t.t. ir t.t.

Ypač šiuo metu ji naudinga ir įdomi paskaityti. Jos kaina tik 50 centų.

JAU IŠEJO NEPAPRASTAI ĮDOMI KNYGA

Lietuvių Išeivija Amerikoje

Parašė STASYS MICHELSONAS

Tokios knygos pas mus dar nebuvo. Ji turi 512 puslapių, gausiai iliustruota ir apima mūsų išeiviją visoje Amerikoje—nuo Kanados iki Argentinos. Ji parodo, kad išeivija prasidėjo 17-ame šimtmetyje, bet pirmutinė jos banga dingio; yra tik legenda, kad išsikėlė Amerikoje mūsiškiai pastatę "Aušros" miestą, vėliau virtusį New Amsterdamu ir dar vėliau New Yorku.

Taip pat sužinome, kad pirmieji lietuviai plaukė jūromis 3 mėnesius, ir išlipę Amerikoje rado ne aukso kalnus, bet sunkų vargą. Kai kurie jų iš New Yorko pėsti ėjo Pennsilvanijon anglių kasti. Tenai prasidėjo pirmosios kolonijos ir draugijos, ėmė kurtis socialistų kuopos, kurios vėliau sudarė Sąjungą. Jie pirmieji pradėjo leisti laikraščius ir kurti mokyklėles. Lygiagrečiai veikė laisvamaniai ir kūrėsi parapijos. Bet kai vyskupai ėmė savintis mūsiškių katalikų nuosavybes, bažnyčiose prasidėjo muštinės; dėlto sumanyta kurti nepriklausomas arba tautiškas parapijas. Tarp vienu ir kitu ėjo smarkios rungtynės.

Bet išeivija rūpinosi ir Lietuvos likimu. Ji gausiai aukojė pinigų caro valdžiai nuversti ir sudėjo milijonus nepriklausomai Lietuvai.

Knygoje parodyta, kaip atsirado mūsų didžiosios organizacijos, kaip gimė Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir kodėl Amerikoje jai nesiseka. Bet tai tik maža knygos turinio dalelė. Medžiaga jai buvo renkama 40 metų. Patarina kiekvienam ją įsigyti. Puiki knyga dovanoms.

Parduodama be pelno. Gražiais kietais apdaraais kaina \$5.00; minkštais apdaraais—\$4.00.

Užsakymus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway

So. Boston 27, Mass.

Saulės rūstybė

"1962 m. liepos mėn. buvo nelaimingiausias "veiksniams"—nutautusiems, baisiai melagingiems propagandistams, kurių akys užmerktos, ausys užkimštos, širdys užrakintos, protas visiškai aptemdytas, nes jie nieko gero nemato ir nesuranda savo tėvų žemėje Lietuvoje... Jie visokiausiais šmeižto būdais bando paskandinti melo dumble socialistinę, pažangią ir labai nuosirdžiai dirbančią dėl savo tėvynės Lietuvos Tarybų valdžią... Gėda ir prakeikimas "veiksniams"!"

"Tie, kurie išskėstomis rankomis laukė Hitlerio žmogžudžių Kaune, ir tie, kurie Amerikoje šaukė: "Three Cheers for Hitler," dabar labai karštai švenčia vadinamąją "Pavergtųjų tautų šventę" (liepos 15-21) "veiksniams" ir jų pakalikais švenčia tą savaitę melagingomis prakalbomis prieš Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjungą, su eisenomis ir šlykščiais plakatais... Pavergtųjų tautų savaitės šventė... pasirodė baisiai mizerina. Bet skurdžiausiai pasirodė tie sugedę lietuviai, kurie nešė plakatus su šlykščiausiais įrašais. Ne vienas padorus amerikietis pasipiktino, matydamas tokius piktus ir šlykščius kėslus savo gimtoje žemėje. Bet labiausiai pasipiktino saulė, kuri nė vienu spindulėliu nesirodė per visą dieną... Ji baisiai užsirūtinė ant šių melo, neapykantos ir keršto skelbiančių, o karo trokštančių "veiksnių".

Toliau rašoma, kad saulės "baisi rūstybė ant "veiksnių" ir piktų antilietuvių jų darbų dar nebuvo nė kiek atsilėidusi ir antrąją dieną, kada tie "veiksniams" mitingavo Chicagoje. (Kalbama apie Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimą. —Kel. red.). Į tą mitingą nuėjęs ir "150 dienų Tarybų Lietuvoje" knygos autorius "medžiagos naujai apsakymų knygai pamedžioti," bet pirminkas jį paprašė išeiti, ir "sveikas" stebėtojas turėjęs išeiti, "kam jo ideologija yra socialinė, kam jis bendradarbiauja su savo brangia tėvyne Lietuva, kam jis ją lanko ir aprašo faktiškai, autentiškai, teisingai" ir jis "dar kartą apmetęs smalsiais žvilgsniais "veiksnių".

ADMINISTRACIJOS PRASYMAS

"Keleivio" administracija prašo mielųjų skaitytojų, kurie keičia adresą, pranešant naująjį adresą neužmiršti parašyti ir senąjį.

MES ATLIEKAME... VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Jei Jums reikia —

- Biznio kortelių
- Spausdintų vokių
- Laikams antgalvių
- Programų ar plakatų
- Bet kokių pramogai biletų
- Draugijoms įstatų ar blankų

"Keleivio" spaustuvių padarys Tamstoms viską ir prisiųs. Prašome kreiptis šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

VIETINĖS ŽINIOS

PLĖSIKAI PAGROBĖ 1,500,000 DOLERIŲ

Pereitą savaitę, rugpjūčio 14 d. ginkluoti plėšikai užpuolė pašto sunkvežimį, kuris vežė į Bostoną iš Cape Cod bankų pinigų atsargas, ir pagrobė pusantro milijono dolerių.

Užpuolimas įvyko kelyje Nr. 3 netoli Plymouth. Pašto sunkvežimį tebuvo du ginkluoti žmonės. Pagal jų pasakojimą, pašto sunkvežimį pralenkė automobilis, kuris netrukus sustojo ir iš jo iššokė policininkas (vėliau paaiškėjo, kad tai buvo plėšikas) davė ženklą sunkvežimiui sustoti. Pašto sunkvežimio sustojus, pasirodė dar du ginkluoti vyrai. Jie tuoj nuginklavo paštininkus, surišo juos ir paguldė ant grindų, o patys apžiūrėjo sunkvežimį, išnešė į savo automobilį kelis maišus su pinigais, ir du plėšikai nuvažiavo, o tretysis sėdo už pašto sunkvežimio vairo ir kiek pavaižiavęs sustojo. Čia jau laukė kitas automobilis, į kurį vėl buvo sumesta keli pinigų maišai. Dar kartą sustojo ir dar kelis maišus pinigų pasiėmė, plėšikai pašto sunkvežimio paliko ir nuvažiavo savais keliais.

Kad niekas netrukdytų plėšikams "dirbti," jie prie numatytos plėšimo vietos buvo padėję ženklą "Detour," kad automobiliai nevažiuotų tuo keliu, kur jie plėšimą darė. Suristi paštininkai paliko paskutinę sunkvežimio tūstinio vietą. Juos vėliau užtikto vietnas motociklu važiuojantis studentas ir atrišo jų kojas.

Plėšimų būna dažnai, bet milijonus pagrobti retai kada banditams tepasiseka. Di. džiausias iki šiol apipilęs, mas buvo 1950 m. Bostone, kada iš Brink's bendrovės buvo išplėsta \$1,219,000. Šį kartą prie Plymouth plėšikai laimėjo daugiau, virš pusantro milijono dolerių.

Į Bostoną dabar yra suvažinę žymieji pašto ir FBI inspektoriai ir uoliai stengiasi plėšikus išaiškinti ir sugauti. Policija spėja, kad Plymouth plėšikai yra patyrę ir policijos ieškomi kriminalistai, policija mini net ir pavarde jos ieškomų banditų Bobby Wilcenson ir Al Nussbaum. Bet nuo įtariamo iki sugavimo, o paskui iki įrodymo yra dar ilgas kelias.

Brink plėšikus tesugavo po kelerių metų, kai jie savo tarpe susipė besidalindami grobiu. Išaiškinti iš Plymouth plėšikus, tik klausimas kada.

Daugirdai apleido Bostoną

Irena ir Kristupas Daugirdai praeitą šeštadienį išsikėlė į Chicago nuolat gyventi. Daugirdai Bostonė išgyveno daugiau ne 10 metų, inž. K. Daugirdas vienoje ėjo atsakingas pareigas, bet pernai jo vadovaujama skyrių iškėlė į Chicago, ir jis ten išsikėlė, o praeitą savaitę ten išsikėlė ir visa šeima. Sėkmės naujoji vieta!

Inžinierių išvyka

Bostono inžinieriai kasmet ruošia šeimyninę gegutinę, kurioje dalyvauja Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos skyriaus nariai ir jų šeimos. Šiemet tokia jų gegutinė buvo sekmadienį, rugpjūčio 19 d. Cape Cod Jansonų viloje "Audronė."

N. ANGLIJOS GRAZUOLĖ

Diana Kaučytė, Kleopatros ir Antano Kaučių iš Dorchesterio dukterė, išrinkta gražuole Valentinos ir Stepono Minkų radijo geguzinėj rugpjūčio 12 d.

Padėka

Steponas ir Valentina Minkai, seniausių radijo programų Naujojoje Anglijoje vedėjai, dėkoja visiems atsilankiusiems į jų 28 m. sukaktuvių radijo programų metinį pikniką rugpjūčio 12 d. Romuvos parke, Brocktone.

Nuosirdžiai dėkojam mūsų prieteliams pikniko šeimininkui Aleksandrui Dubauskui ir šeiminkinei Antaninai Kropienei ir visiems kitiems pikniko padėjėjams; gražuolės ir šokių kontestų rinkėjams Julijai Arlauskienei, Onai Ivaškiei, Kathryn Namaksienai, Juozui Lekui, Vytautui Stelmokui ir Milan Stettin; Blue Water Manor vasarvietės savininkams Slivynam ir jų dukteriai Ellen Shukis, Blue Water Manor vasarvietės vedėjai; Marijai Jansonienai ir dr. Ed. Jansonui, Audronės vilos, Osterville, Cape Cod. savininkams; Pranui Gerulskiui, Myopia Club Tonikinės savininkui; Onai ir Steve Januškevičiam, Caroline Casper's grožio salono sav.; Charlie ir Chris garazo, Dugey's krautuvės savininkams; taipgi Mass. gen. prokurorui, kandidatui į JAV senatą Edward J. McCormack ir jo žmonelei už dovanas šiam piknikui. Dėkojam visiems, kurie pardavinėjo ir pirkė laimėjimo dovanas ir tuo parėmė seniausią radijo programą Naujojoje Anglijoje, kad ji galėtų būti ir toliau girdima kas sekmadienį iš stoties WLYN 1360 bandos nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų.

Steponas ir Valentina Minkai

Saulė irgi ne be dėmių.

Pyktis blogiausias patarėjas.

Rež. Ipolitas Tvirbutas vieši Bostone

Pereitą sekmadienį iš Hartfordo, Conn., į Bostoną atvyko žinomas dramos teatro režisierius Ipolitas Tvirbutas savo sūnaus ir bičiulio aplankyti. Svarbiausia, šia proga jis nori pas dr. Stasį Jasaitį pagrindinai patikrinti savo sveikatos stovį. Jis yra apsisotęs pas savo senus teatro srities bendradarbius Al. ir Ant. Gustaičius.

Rež. Ip. Tvirbutas, šiuo metu neturėdamas galimybių dirbti savo pamėgtąjį teatro kūrybinį darbą, daugiau domisi dailės menu ir jau yra padaręs ne vieną paveiklą, ir kelis jų meno mėgėjai yra įsigiję. Ši kūryba paįvairina ir jo nuobodžias dienas tremties sąlygų suardyto gyvenimo.

Užsisakė knygų už \$60.25

Keleivio skaitytojas Bruno Debeis iš Lawrence, Mass., užsisakė knygų už \$60.25, jų tarpe yra P. Galanės "Lietuvių liaudies menas," S. Michelsono "Lietuvių išeivija Amerikoje," S. Kairio "Lietuva buvo," dr. V. Sruogienės "Lietuvos istorija," Putino "Alturių šėšelyje," Katiliškio "Išėjusiems negrįžti" ir kt.

Sveikino iš New Londono

Detroito socialdemokratų veikėjas Mikas Balčiūnas su žmona Ona, atvykę į K. Žilinskienės vasarnamį New Londone, Conn., atostogauti, atsuntė sveikinimų. Jie rašo, kad pirmą kartą gerai išsimaudę sūriame vandenyne vandenį.

Šimtai jau žuvo keliuose

Siemet per 220 dienų Massachusetts keliuose žuvo 364 asmenys ir daug kartų daugiau sužeista. Pernai per visus metus sužeista 104,000. Dėl tų nelaimių daugiausia yra kalti vairuotojai, o ne automobilis ar kelias.

Cia galima priminti dar šiuos bausius skaičius: pernai visame krašte eismo (trafiko) nelaimėse žuvo 37,600 ir daugiau kaip 3 milijonai sužeista (tame skaičiuje pėsčiųjų 242,500).

Pavojingiausios dienos yra šeštadienis ir sekmadienis: tomis dienomis žuvo apie 40% visų žuvusiųjų ir buvo apie 35% visų sužeistųjų. Daugiausia nelaimių atsitinka vairuotojams iki 25 m. ir per 65 m. amžiaus.

Aš, Augustas Štalskis iš Žiemarių parapijos, Strivnikų kaimo, paįsiau savo gerų draugų Adomo Aiduko iš Strivnikų kaimo ir Alekso Sodones. Mes sykiu dirbom Yonkers, N. Y., 1912 metais.

(36)

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje

Jungia Lietuvius bendram Lietuvėkam darbu, auksioje tautinį solidarumą, rūpinasi išlaikyti lietuvių ir remia kovas dėl Lietuvos laisvės atgailės.

SLA GYVYBES APDRAUDA IKI \$10,000.

SLA—TAUPOMOJI APDRAUDA IKI \$10,000 dešimčiai ir dvidešimčiai metų ypatingai naudingas jaunimui. Po 10 ar 20 metų apsidraudęs gauna pilną apdraudus sumą.

SLA—mažamečių apdrauda—rimtas aprūpinimas ateičiai.

SLA—SVEIKATOS ir NELAIMINGŲ ATSTITIKŲ apdrauda duoda pašalpos iki \$325 į mėnesį.

SLA apdrauda—SAUGI, NELIECIAMA ir NEPRARASTINA. SLA nariu galima būti nuo gimimo dienos iki gilių senatvės.

Daugiau žinių apie SLA darbus ir apdraudas galite gauti SLA kuopose, kurios yra visose žymesnėse Lietuvių kolonijose ir SLA Centre. Rašykite tokiu adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 West 30th Street, New York 1, N. Y.

Vietinės žinios

Remia E. McCormack

So. Bostono Lietuvių Piliiečių Draugija rugpjūčio 16 d. susirinkime nutarė remti dabartinio Mass. generalinio prokuroro Edwardo McCormacko kandidatūrą į federalinius senatorius.

Tame susirinkime priimti 3 nauji nariai.

Svečias iš Toronto

Rugpjūčio 14 d. mus aplankė Antanas Baliukonis, kurį atlydėjo taip pat neseniai iš Toronto į Bostoną atsikėlus J. Pliskevičius. A. Baliukonis į Bostoną atvyko, norėdamas čia surasti savo gimines.

Džiova nėra išnykusi

Draugijos kovai su džiova žiniomis, 1961 metais Massachusetts valstijoje pastebėta 1,357 nauji susirgimai džiova, iš jų Bostono 459. Tie skaičiai yra truputį mažesni už 1959-1960 metų skaičius.

Balfui aukoti dar nevelu

Mūsų skyriaus vėjus baigėsi. Jo metu, palyginti, ne daug kas aukėjo, bet visi, kas atjaučia mūsų brolių ir sesių sunkų vargą Sibire, Lietuvoje ir kitur, tas gali ir dabar dar aukoti. Paramos maldaujančių Balfas turi labai daug. Mūsų visų pareiga ištieti ranką vargstantiems pavergetojė tėvyneje, Sibire ir kitur. Aukos pridurti ar atsiųsti išdinin-kui V. Stelmokui

Baltic Realty,
389 Broadway, So. Bostone
A. Andriulionis
Skr. pirmininkas

Vaičiai turėjo svečių

Bronė ir Justinas Vaičiai paskutinėmis dienomis aplankė J. ir O. Telksniai iš New Yorko, A. Vilkas ir Jonas Radavičius iš Detroito, inž. Izidorius Maliska iš Montrealio.

Mirė M. Alukonienė

Rugpjūčio 12 d. staiga mirė Marija Alukonienė-Vilkauskaitė, gyvenusi So. Bostone. Paliko liūdinčius sūnus Juozapą ir Benjaminą, kuriems reikiame užuojautų.

Trans-Atlantic Travel Service

Bilietai lėktuvais ir laivais, parūpina viešbučių užsaky-mus, padeda sutvarkyti kelionei reikalingus dokumen-tus į visas valstybes.

Tose Pačiose Patalpose

**DIDŽIAUSIA SIUNTINIŲ PERSIUNTIMO ĮSTAIGA
NAUJOJOJ ANGLIJOS
GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.**

390 West Broadway, So. BOSTON 27, Mass., Tel. AN 8-8764

Persiuntiname Jūsų sudarytus siuntinius į LIETUVĄ ir VISAS kitas Rusijos valdomas sritis.

Iš naujų rūbų, avalynės, medžiagų, maisto, ... ir kitko. Visas išlaidas ir SSRR muitą apmokės siuntėjas.

MEDŽIAGAS, ODAS IR KT. GALIMA PIRKTI SAVIKAINA MŪSŲ ĮSTAIGOJE. PRASYKITE MŪSŲ KATALOGŲ!

Iš toliau siųskite siuntinius mūsų viršūnų nurodytu adresu. Įdėkite daiktų sąrašą ir aiškiai siuntėjas ir gavėjo adresus. Mes, siuntinį perkavę, pranešime Jums, kiek kainuoja persiuntimas.

Atsiųsti paštui siuntiniai paruošiami greičiausiu laiku.

Dabar galima siųsti iki 44 svarų paketus, jei siunčiamieji daiktai tel. po dežę, kurios dydis yra 15 x 15 x 12 colių. Oro paštui galima siųsti iki 22 svarų siuntinius.

ĮSTAIGA LIETUVIŠKA, KREIPKITES LIETUVIŠKAI
Visi siuntėjai ištikino, kad mūsų įstaiga greičiausiai patar-nauja ir persiunčia siuntinius. SIUNTINIAI APDRAUSTI.

Siuntiniam su INTURISTO įėjimo laiku.
Siuntiniai priimami kasdien nuo 9 iki 5 val. vak., ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. ir šeštadieniais nuo 8 ryto iki 2 val. po pietų.

Kur gauti bilietų LDD metiniam banketui

Lietuvių Darbininkų D—jos rengiamam metiniam banketui rugsėjo 9 d. South Bostono Lietuvių Piliiečių Draugijos salėje antram aukšte bilietų jau galima gauti pas šios draugijos narius:

C. Janeliūnienę, N. Jonuš-ką, C. Marcilionį, S. Pucetą, M. Yalmokių, E. Wytens-kių ir P. Žiruolį.

Bilietų galima gauti ir "Keleivio" įstaigoje darbo valandomis, nuo 9 iki 6 val. vakaro.

Bendruomenės parengimai

LB Bostono Apylinkė rugsėjo 15 d. 7 val. vak. L. Piliiečių Dr-jos 3-jo aukšto salėje rengia iš Europos atvykusio dr. Jono Griniaus paskaitą, o lapkričio 25 d. toje pačioje salėje bus Lie-tuvių Bendruomenės Diena, kurios smulki programa bus paskelbta vėliau.

Kitas draugijas prašome minėtomis dienomis parengimų nedaryti.

L.B. Bostono Apyl. valdyba

Tik Bostone ir Haverhill sumažino mokesť

Iš 39 Mass. valstijos mies-tų 35-se pakėlė nekilnojamojų turtų mokesť, dviejuose paliko toks, koks buvo pernai ir tik Bostonas su Haverhill jį sumažino. Bostone šiemet teks mokėti nuo \$1,000 vertės \$99.80 (taigi 80 centų mažiau). Jeigu prieleisti, kad visur namai vieno-dai įkainoti, tai vis viena Bostono namų nekilnojamo-jo turto savininkai moka di-džiausią mokesť. Kai kurie net 10 dolerių, pvz., Bedford ir Tauton; Worcesterį pakėlė \$3.40.

Mažiausias mokesťis yra Springfielde, nes tik \$49.90 nuo kiekvieno tūkstančio. Visų minėtų 39 miestų mo-kesčio vidurkis 1959 metais buvo \$66.87, pernai \$70.82, o šiemet bus \$74.91 nuo kiekvieno tūkstančio.

E. Ketvirtis atostogauja Floridoje

So. Bostono Lietuvių Pi-liečių Draugijos pirmininkas atsargos pulkininkas leitenantas Edmundas Ketvirtis su sūnumi Lawrence išvyko atostogų į St. Petersburgą, Floridoje, kur gyvena jo tė-vai. Grįš šios savaitės gale.

AUTOMOBILIŲ SAVININKAI! PABUSKITE!

JŪSŲ PRIVERSTINAS AUTOMOBILIŲ DRAUDIMAS JUMS ŠIAIS METAIS KAŠTUOJA \$101.50 ar DAUGIAU.

—DETROITE TA PATI APDRAUDA KASTUOJA TIKTAI 16 DOLERIŲ.
—CHARTOTTE, NORTH CAROLINA, MIESTE, KUR YRA PRIVERSTINAS DRAUDIMAS, KASTUOJA \$24.00.
—KITOSE MIESTUOSE APDRAUDA KASTUOJA: MANCHESTER, N. H., \$49; CHICAGO \$46; LOS ANGELES \$58.

KELIAUTOJAI BUSAIS! NAKTIES DARBININKAI!

—AR JŪS TURITE LAUKTI 20 IKI 40 MINUČIŲ AUTOBUSO SEKMADIENIAIS?
—AR JŪS TURITE EITI ARBA IMTI TAKSIŲ, KUR JŪS PIRMA AUTOBUSU NUVAŽIUODAVOTE?
—AR JŪS MOKATE 60c, 80c IR DAUGIAU VYKdami Į DARBĄ IR ATGAL, ARBA VYKdami Į KRAUTUVES?

**PAŠALINKITE McLERNON'Ą
BALSUOTOJAI! ATSTATYKIT VIETOS ATSTOVYBE
ADVOKATAS**

JAMES J. TWOHIG JR.

VALSTIJOS SENATORIUS

VETERANAS

Buvęs ATSTOVAS
FELIKSAS ZALESKAS, 264 BOWEN ST., SO. BOSTON, MASS.

Dail. Juozas Bagdonas atvyksta iš anksto

Gyvenantis Washingtono modernaus meno kūrėjas dail. Juozas Bagdonas, kurio įdomių darbų paroda L. Kul-tūros Klubu rengiama Bostone, Tautinės S-gos Namuose nuo rugpjūčio 31 d. iki rug-sėjo 7 d., su savo paveikslais čia beveik savaitę iš anksto, kad būtų pakankamai laiko parodą įruošti.

Pastaruoju metu jo kūri-nių paroda buvo Hamiltone, Kanadoje, o kiek vėliau nu-matoma ir Montrealy.

Tai caca!

Kol John Roman neturėjo savo radijo, jam nerūpėjo nė So. Bostono Lietuvių Piliiečių Draugijos garsinimas. Jis tada nėra siūlęs nei valdy-bai, nei visuotiniams susirin-kimui, kad reikia draugiją garsinti radijo programose, spaudoje ar kaip kitaip.

Viskas pasikeitė, kai jis pradėjo vadovauti radijo programai ir gavo iš draugi-jos valdybos pašalpą. Tada jis kiekvieną savaitę vis ką nors sugalvodavo paskelbti.

BUTAS 3 KAMBARIŲ

Garų šildymas, karštas van-duo, pirmas aukštas, So. Bostone, 11 Swallow St. — visi patogumai. Kreiptis tel. AN 8-4390. Skambinti nuo 9 val. ryto iki 1 val. popiet. Butas tik suaugu-siems. (34)

REIK PATYRUSIO BARTENDERIO

Geras atlyginimas, lengvos darbo są-lygos. Kreiptis pas Petra Peldžių. Strand Cafe Corp.
374 W. Broadway, So. Boston, Mass.

GERAS NAMAS

Dorchester, arti So. Bostono, po 5-5.5 kamb., atskiras garais apšildy-mas, vienas su aliejum, lieto medžio grindys, 6 verandos (piazza), didelis sklypas žemės. Savininkas, ligo-tas ir senas, turi greitai parduoti. Kreiptis: Peteri Yankam, telefonas—GE 6-1465 vakare po 7 val., arba AN 8-0605 visą dieną. (33)

DOVANOS Į LIETUVĄ

Siųskite dovanų siunti-nius giminėms į Lietuvą per mūsų įstaigą. Siuntiniai nu-cina tvarkingai ir be trukdy-mos. Neužmirškime gim-i-r draugų Lietuvoje.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

174 Millbury Street
WORCESTER, MASS.
Tel. SW 8-2868

Pagaliam nariai susiprato ir tą pašalpą jam nutraukė, bet John pasiliko caca — jis pasiskelbė ir toliau gar-sinsias draugiją. Kartu skel-bia, kad atsiranda gerų žmo-nių iš draugijos narių, kurie visuotinio draugijos narių susirinkimo jam padarytą skriaudą stengiasi išlyginti, atsiųsdami po penkinę.

Narys

ISNUOMOJAMAS BUTAS

Keturi dideli šviesūs kambariai ir didelė virtuvė. Tvirtai: 64 E. Fourth St., So. Boston, Mass., Lauks-te. Tel. AN 8-8251.

PARDUODU KRAUTUVĘ

Parduodu "Super Food Market" Noriu duoti progą vedusiam naujam ateiviui (D.P.) įeiti į biznį. Krautu-vės įrengimai apie 10,000 dol. vertės be mokesčio. Gera progą. Tvirtai: Tel. PL 2-9150. L. Brod. (35)

Peter Maksvytis

Carpenter & Builder
925 E. Fourth St.,
So. Boston

Atlieku visus patalysmo, remon-to ir projektavimo darbus iš lau-ko ir viduje, gyvenamų namų ir bi-ziui pastatų, pagal Jūsų reika-lavimą. Šaukite visados iki 9 val-andų vakaro.

Telefonas AN 8-3630

**NAUJAS 1962 J. M. AUTOMATISKAS
ALIEJAUS KROSNIS
SU VISO AMŽIAUS GARANTIJA**

Į PILNĄ ĮRENGIMĄ
JEINA: NACIONALINIAI GAR-SI J. M. KROSNIS SU TERMO-STATU • MASTER RELAY
• HI-LIMIT CONTROL
• COMBUSTION CHAMBER
• ELEKTROS SUJUNGIMAI
• 275 GALIŲ ALIEJAUS TANKAS IR • DARIAS UZ

SPECIALIAI ŽEMĄ KAINĄ

Anksto Spaudimo

\$269.

24 Valandų aptarnavimas

FORTUNA FUEL CO.

45 Dorset St., Dorchester, Mass.

Geneva 6-1204

R The Apothecary

LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINE

Parduodame tikta vaistus, išpildome gydytojų re-ceptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikit į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

382 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6020

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sekm.

NECHI SIUVAMA MASINA

1960 Modelis

Nebuvo dar naudota. Siuva zigzagų, ado, išsivėnia, dirba monogramas, dirba žirkavones ir t. t., ir t. t. Originali su penkių metų garantija \$25 už iška—galima mokėti po \$1.25 per savaitę.
HA 6-3900

Bay View Realty Co

Real Estate - Insurance
Notary Public

Antanas JUKNEVIČIUS
Bronius MIKONIS
LICENSED BROKERS

Sąžiningas patarnavimas perkan-tiems parduodantiems, ir drau-žiams namus, ūkius, ir vers-lus Bostone ir apylinkėse.

1672 DORCHESTER AVE.
DORCHESTER 22, MASS.

Office AV 8-4114
Res. AV 8-4144 ir CO 5-8841

RADIJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujoj Anglijoj iš stoties WLYN, 1360 ki-locikų, veikia sekmadie-niais nuo 1 iki 1:30 val. die-ną. Perduodama: Vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dai-nos ir Magdutės pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dova-nų krautuvę, 502 E. Broad-way, So. Bostone. Telefo-nas AN 8-0489. Ten gauna-mas ir Keleivis.

Tel. AV 2-4026

Dr. John Repshis

LIETUVIS GYDYTOJAS

Valandos: 2-4 ir 6-8
Sėdimieji ir šventadieniai pagal susitarimą
495 Columbia Road
Arti Upham's Corner
Dorchester, Mass.

Dr. J. C. Landžius (Seymour)

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
X RAY
534 Broadway,
So. Boston, Mass.
VALANDOS nuo 2 iki 4 ir 6 iki 7
TEL. AN 8-2712
Nimai ir ūkis:
281 Concord Rd., Billerica, Mass.
TEL. MO 3-2948

TELEFONAS AN 8-2805

Dr. J. L. Pasakarnis

Dr. Amelia E. Rodd

OPTOMETRISTAI

VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 6 vakaro
Trečiądieniais ofisas uždarytas
447 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

409 W. BROADWAY
South Boston, Mass.
Office Tel. AN 8-0948

Ketvirtis & Co.

—JEWELERS—

Laikrodžiai-Deimantai

Papuošalai

Elektros Prietaisai

Rūpestingai taisome laikrodžius, žiedus, papuošalus

379 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON

Tel AN 8-4649

Flood Square

Hardware Co.

Savininkas N. J. ALEKNA

628 EAST BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

TELEFONAS AN 8-4148

Benjamin Moore Dažai

Popierios Siemonos

Stiklas Langams

Vinokie reikmenys namams

Reikmenys plumbieriams

Visokie geležies daiktai